

Bruselj, 30. junij 2022
(OR. fr, en)

10796/22

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0211(COD)

CLIMA 338
ENV 694
ENER 347
TRANS 460
AGRI 309
COMPET 557
ECOFIN 688
CODEC 1048

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	10509/22 ADD 1
Št. dok. Kom.:	10875/21 + ADD 1 - COM(2021) 551 final
Zadeva:	Sveženj „Pripravljeni na 55“ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov ter Uredbe (EU) 2015/757 – splošni pristop

V Prilogi vam v vednost pošiljamo besedilo navedenega predloga, v zvezi s katerim se je Svet za okolje 28. in 29. junija 2022 na 3887. seji dogovoril o splošnem pristopu.

Spremembe glede na prejšnjo različico besedila (dok. 10509/22 ADD 1), ki so nastale po razpravi v Svetu, so označene s **krepkim tiskom in podčrtane**. Prejšnje spremembe glede na predlog Komisije so podčrtane, črtano besedilo pa je označeno z [...].

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov ter Uredbe (EU) 2015/757

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

³ ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum)⁴. Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni.
- (2) Spopadanje s podnebnimi in okoljskimi izzivi ter doseganje ciljev Pariškega sporazuma sta osrednji del sporočila o „evropskem zelenem dogovoru“, ki ga je Komisija sprejela 11. decembra 2019⁵.
- (3) Evropski zeleni dogovor združuje obsežen sklop ukrepov in pobud, ki se vzajemno krepijo in katerih cilj je doseči podnebno nevtralnost v EU do leta 2050, in določa novo strategijo za rast, katere cilj je preoblikovati Unijo v pravično in uspešno družbo s sodobnim, z viri gospodarnim in konkurenčnim gospodarstvom, v katerem bo gospodarska rast ločena od rabe virov. Njegov cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov in državljanek pred nevarnostmi, ki izhajajo iz okolja, in njegovimi učinki. Hkrati ta prehod različno vpliva na ženske in moške ter ima poseben učinek na nekatere prikrajšane skupine, kot so starejši, invalidi in osebe z manjšinskim etničnim ali rasnim poreklom. Zato je treba zagotoviti, da je prehod pravičen in vključujoč ter da pri njem nihče ne bo zapostavljen.

³ Uvodne izjave, razen nekaj ciljnih izjem, niso bile prilagojene.

⁴ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

⁵ COM(2019)640 final.

- (4) Nujnost in vrednost evropskega zelenega dogovora sta se še povečali zaradi zelo hudih posledic pandemije COVID-19 za zdravje, življenjske in delovne pogoje ter dobrobit državljanov Unije, ki so pokazale, da morata naša družba in naše gospodarstvo izboljšati svojo odpornost na zunanje pretrese in ukrepati zgodaj, da bi jih preprečili ali ublažili. Evropski državljani še naprej izražajo trdna stališča, da to velja zlasti za podnebne spremembe⁶.
- (5) Unija se je v posodobljenem nacionalno določenem prispevku, ki ga je 17. decembra 2020 predložila sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnjo iz leta 1990⁷.
- (6) Unija je z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta⁸ cilj podnebne nevtralnosti celotnega gospodarstva do leta 2050 vključila v zakonodajo. Ta uredba določa tudi zavezujočo zavezo Unije za domače zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, potem ko se odštejejo odvzemi) za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990 do leta 2030.
- (7) Vsi gospodarski sektorji morajo prispevati k doseganju tega zmanjšanja emisij. Zato bi bilo treba cilj sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), vzpostavljenega z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁹ za spodbujanje stroškovno in ekonomsko učinkovitega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, povečati sorazmerno s tem ciljem za zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030.

⁶ Posebna raziskava Eurobarometer št. 513 o podnebnih spremembah, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_sl).

⁷ https://unfccc.int/sites/default/files/NDC/2022-06/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

⁸ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

⁹ Direktiva 2003/87/ES evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

- (8) EU ETS bi moral spodbujati proizvodnjo v napravah, ki deloma ali v celoti zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov. Zato bi bilo treba opis nekaterih vrst dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES spremeniti, da se zagotovi, da so naprave, ki izvajajo dejavnost iz Priloge I in dosegajo prag zmogljivosti, ki se nanaša na isto dejavnost, vendar ne izpuščajo nobenih toplogrednih plinov, vključene v področje uporabe EU ETS, s čimer se zagotovi enaka obravnava naprav v zadevnih sektorjih. Poleg tega bi morala biti brezplačna dodelitev za proizvodnjo proizvoda neodvisna od narave proizvodnega procesa. Zato je treba spremeniti opredelitev proizvodov ter procesov in emisij, zajetih za nekatere referenčne vrednosti, za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za nove in obstoječe tehnologije. Poleg tega je treba ločiti posodobitev referenčnih vrednosti za rafinerije in vodik, da bi se upošteval čedalje večji pomen proizvodnje vodika zunaj sektorja rafinerij.
- (8a) Po spremembi proizvodov ter procesov in emisij, zajetih za nekatere referenčne vrednosti, je treba zagotoviti, da proizvajalci ne prejmejo dvojnega nadomestila za iste emisije z brezplačno dodelitvijo in nadomestilom posrednih stroškov, ter tako ustrezno prilagoditi finančne ukrepe za nadomestilo posrednih stroškov, ki se prenesejo v cene električne energije.
- (9) Direktiva Sveta 96/61/ES¹⁰ je bila razveljavljena z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹¹. Sklice na Direktivo 96/61/ES v členu 2 Direktive 2003/87/ES in Prilogi IV k navedeni direktivi bi bilo treba ustrezno posodobiti. Zaradi nujne potrebe po zmanjšanju emisij v celotnem gospodarstvu bi morale imeti države članice možnost, da poleg mejnih vrednosti emisij, sprejetih na podlagi Direktive 2010/75/EU, sprejmejo ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, vključenih v EU ETS, še na podlagi drugih politik.

¹⁰ Direktiva Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (UL L 257, 10.10.1996, str. 26).

¹¹ [Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah \(celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja\) \(UL L 334, 17.12.2010, str. 17\).](#)

- (10) Komisija v svojem sporočilu z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse“¹² poziva EU, naj se usmeri proti ničelnemu onesnaževanju do leta 2050 z zmanjšanjem onesnaževanja zraka, sladkih voda, morij in tal na ravni, ki predvidoma niso več škodljive za zdravje in naravne ekosisteme. Z ukrepi na podlagi Direktive 2010/75/EU, ki je glavni instrument za urejanje emisij onesnaževal zraka, vode in tal, je pogosto mogoče zmanjšati tudi emisije toplogrednih plinov. V skladu s členom 8 Direktive 2003/87/ES bi morale države članice zagotoviti usklajen zahtev za izdajo dovoljenj na podlagi Direktive 2003/87/ES in zahtev za izdajo dovoljenj na podlagi Direktive 2010/75/EU.
- (11) Ob upoštevanju, da je z novimi inovativnimi tehnologijami pogosto mogoče zmanjšati emisije toplogrednih plinov in onesnaževal, je pomembno zagotoviti sinergije s politikami, s katerimi se zmanjšajo emisije toplogrednih plinov in onesnaževal, in sicer Direktivo 2010/75/EU, ter pregledati njihovo uspešnost v zvezi s tem.
- (12) Opredelitev proizvajalcev električne energije je bila uporabljena za določitev največje količine brezplačno dodeljenih pravic industriji v obdobju 2013–2020, vendar je to pripeljalo do različnega obravnavanja obratov za soproizvodnjo toplote in električne energije ter industrijskih obratov. Za spodbujanje uporabe soproizvodnje z visokim izkoristkom in zagotovitev enakega obravnavanja vseh naprav, ki prejmejo brezplačno dodelitev za proizvodnjo toplote in daljinsko ogrevanje, bi bilo treba vse sklice na proizvajalce električne energije v Direktivi 2003/87/ES črtati. Poleg tega Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331¹³ določa upravičenost vseh industrijskih procesov do brezplačne dodelitve. Zato so določbe o zajemanju in shranjevanju ogljika iz člena 10a(3) Direktive 2003/87/ES zastarele in bi jih bilo treba črtati.

¹² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal (COM(2021) 400 final).

¹³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331 z dne 19. decembra 2018 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 59, 27.2.2019, str. 8).

- (13) Toplogredne pline, ki se ne spuščajo neposredno v ozračje, bi bilo treba šteti za emisije v okviru EU ETS, pravice za navedene emisije pa predati, če se ne shranjujejo na kraju shranjevanja v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴ ali so trajno kemično vezane v proizvodni tako, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev pogojev, pod katerimi je treba šteti, da so toplogredni plini trajno kemično vezani v proizvodni tako, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje, vključno s pridobivanjem kupona o odvzemu ogljika, kadar je ustrezno, ob upoštevanju regulativnega razvoja v zvezi s certificiranjem odvzemov ogljika.
- (14) Dejavnost mednarodnega pomorskega prevoza, ki jo sestavljajo plovbe med pristaniščema pod jurisdikcijo dveh različnih držav članic ali med pristaniščem pod jurisdikcijo države članice in pristaniščem zunaj jurisdikcije držav članic, je edini način prevoza, ki ni bil vključen v pretekle zaveze Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Emisije iz goriv, prodanih v Uniji za potovanja iz ene države članice v drugo državo članico ali tretjo državo, so se od leta 1990 povečala za približno 36 %. Te emisije obsegajo skoraj 90 % vseh emisij iz plovbe v Uniji, saj so se emisije iz goriv, prodanih v Uniji za potovanja z odhodom in prihodom v isti državi članici, od leta 1990 zmanjšale za 26 %. Po scenariju brez sprememb se bodo emisije iz dejavnosti mednarodnega pomorskega prevoza po napovedih povečale za približno 14 % med letoma 2015 in 2030 ter za 34 % med letoma 2015 in 2050. Če se bo vpliv dejavnosti pomorskega prevoza na podnebne spremembe povečeval v skladu z napovedmi, bo resno ogrozil zmanjšanja, dosežena v drugih sektorjih za boj proti podnebnim spremembam.

¹⁴ Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L 140, 5.6.2009, str. 114).

- (15) Komisija je leta 2013 sprejela strategijo za postopno vključevanje emisij iz pomorskega prevoza v politiko Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. V okviru tega pristopa je Unija najprej z Uredbo (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵ vzpostavila sistem za spremljanje emisij iz pomorskega prevoza, poročanje o njih in njihovo preverjanje, nato pa naj bi določila cilje za zmanjšanje za pomorski sektor in uporabo tržnega ukrepa. V skladu z zavezo sozakonodajalcev, izraženo v Direktivi (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶, bi se morali ukrepi Mednarodne pomorske organizacije (IMO) ali Unije začeti izvajati leta 2023, vključno s pripravljajalnim delom za sprejetje in izvajanje ukrepa za zagotovitev, da sektor ustrezno prispeva k prizadevanjem, potrebnim za uresničenje ciljev, dogovorjenih s Pariškim sporazumom, ter ustrezno obravnavo s strani vseh deležnikov.
- (16) V skladu z Direktivo (EU) 2018/410 bi morala Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu poročati o napredku, ki ga je IMO dosegla v zvezi z ambicioznim ciljem zmanjšanja emisij in povezanimi ukrepi, za zagotovitev, da sektor pomorskega prevoza ustrezno prispeva k prizadevanjem, potrebnim za uresničenje ciljev, dogovorjenih s Pariškim sporazumom. V okviru IMO potekajo prizadevanja za omejitev globalnih emisij iz pomorskega prevoza, kar bi bilo treba spodbujati, vključno s hitrim izvajanjem Strategije IMO za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z ladij, sprejete leta 2018, ki se nanaša tudi na morebitne tržne ukrepe za spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v mednarodnem ladijskem prometu. Čeprav je nedavni napredek, dosežen v okviru IMO, dobrodošel, ukrepi doslej [...] niso zadostovali za uresničenje ciljev Pariškega sporazuma.

¹⁵ Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55).

¹⁶ Direktiva (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljčnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L 76, 19.3.2018, str. 3).

(17) Komisija je v evropskem zelenem dogovoru navedla, da namerava sprejeti dodatne ukrepe za obravnavanje emisij toplogrednih plinov v sektorju pomorskega prevoza v okviru košarice ukrepov, na podlagi katerih bo lahko Unija dosegla svoje cilje glede zmanjšanja emisij. V okviru tega bi bilo treba spremeniti Direktivo 2003/87/ES, da bi se sektor pomorskega prevoza vključil v EU ETS ter zagotovilo, da ta sektor prispeva k povečanim podnebnim ciljem Unije in ciljem Pariškega sporazuma, v skladu s katerim morajo razvite države prevzeti vodilno vlogo pri uresničevanju ciljev zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu, države v razvoju pa so pozvane, naj sčasoma preidejo k ciljem zmanjševanja ali omejevanja emisij, ki zajemajo celotno gospodarstvo¹⁷. Ker bi morale biti emisije iz mednarodnega letalstva zunaj Evrope od januarja 2021 omejene z globalnim tržnim ukrepom, ukrepa za omejitev ali oblikovanje cen emisij iz pomorskega prevoza pa ni, je primerno, da EU ETS zajema delež emisij pri plovbah med pristaniščem pod jurisdikcijo države članice in pristaniščem pod jurisdikcijo tretje države, pri čemer se lahko tretja država odloči o ustreznem ukrepu v zvezi s preostalim deležem emisij. Zato bi morala razširitev EU ETS na sektor pomorskega prevoza vključevati polovico emisij z ladij, ki opravljajo plovbe s prihodom v pristanišče pod jurisdikcijo države članice iz pristanišča zunaj jurisdikcije države članice, polovico emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča pod jurisdikcijo države članice in prihodom v pristanišče zunaj jurisdikcije države članice, emisije z ladij, ki opravljajo plovbe s prihodom v pristanišče pod jurisdikcijo države članice iz pristanišča pod jurisdikcijo države članice, in emisije med privezom v pristanišču pod jurisdikcijo države članice. Ta pristop je bil opredeljen kot praktičen način za rešitev vprašanja skupnih, a različnih odgovornosti in zmogljivosti, kar je bil dolgoletni izziv v okviru UNFCCC. Z zajetjem deleža emisij iz vstopnih in izstopnih plovb med Unijo in tretjimi državami se zagotovi uspešnost EU ETS, zlasti s povečanjem vpliva ukrepa na okolje v primerjavi z geografskim območjem uporabe, omejenim na plovbe v EU, hkrati pa se omejita tveganje postankov v pristaniščih z namenom izogibanja, in tveganje selitve dejavnosti pretovarjanja zunaj Unije.

¹⁷ Člen 4(4) Pariškega sporazuma.

Za zagotovitev nemotene vključitve sektorja v EU ETS bi se morale predajanje pravic ladjarskih družb postopoma povečati v zvezi s preverjenimi emisijami, sporočenimi za obdobje 2024–2026. Kolikor se preda manj pravic v zvezi s preverjenimi emisijami za pomorski prevoz v navedenih letih, bi bilo treba po vsakoletni določitvi razlike med preverjenimi emisijami in predanimi pravicami ukiniti ustrezno število pravic, da bi se zaščitila okoljska celovitost sistema. Ladjarske družbe bi morale od leta 2027 predati število pravic, ki ustreza vsem njihovim preverjanim emisijam, sporočenim v predhodnem letu.

(17a) Razširitev področja uporabe Direktive 2003/87/ES na pomorski prevoz bo povzročila spremembe stroškov ladijskega prometa. To bo vplivalo na celotno Unijo, saj ima blago, ki se po morju prevaža v pristanišča znotraj Unije in iz njih, poreklo ali namembni kraj v različnih državah članicah, tudi v neobalnih državah članicah. Dodelitev pravic, ki jih bodo države članice prodale na dražbi, se zato načeloma ne bi smela spremeniti kot posledica vključitve pomorskih dejavnosti in bi morala vključevati vse države članice. Kljub temu učinek na države članice ne bo enak. Učinku razširitve bodo najbolj izpostavljene zlasti države članice, ki so močno odvisne od ladijskega prometa. Razširitev EU ETS na pomorski prevoz bo bolj prizadela države članice z obsežnim pomorskim sektorjem v primerjavi z njihovo relativno velikostjo. Zato je ustrezno navedenim državam članicam zagotoviti dodatno pomoč v obliki dodatnih pravic, s katerimi se podpre razogljičenje pomorskih dejavnosti in krijejo nastali upravni stroški. Pomoč bi bilo treba postopoma uvajati vzporedno z uvedbo obveznosti predaje in bi tako imela v teh državah članicah večji učinek. V okviru pregleda Direktive 2003/87/ES bi morala Komisija preučiti ustreznost te dodatne pomoči, zlasti glede na razvoj ladjarskih družb, za katere so pristojne različne države članice.

(17aa) EU ETS bi moral znatno prispevati k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov iz pomorskih dejavnosti in povečanju učinkovitosti. Uporaba prihodkov iz EU ETS v skladu s členom 10(3) Direktive bi morala med drugim vključevati spodbujanje prometa z nizkimi emisijami in javnega prevoza v vseh sektorjih.

- (17b) Za obnovo flot ladij, klasificiranih za plovbo v ledu, in razvoj inovativne tehnologije, ki zmanjšuje emisije tovrstnih ladij, bosta potrebna čas in finančna podpora. Ladje, klasificirane za plovbo v ledu, trenutno zaradi svoje zasnove, ki jim omogoča, da plujejo v ledenih razmerah, porabijo več goriva in proizvajajo več emisij v primerjavi z ladjami podobne velikosti, ki so zasnovane le za plovbo v odprtih vodah. Zato bi bilo treba v skladu s to direktivo uvesti metodo, ki bo nevtralna glede zastave in bo omogočila zmanjšanje pravic, ki naj bi jih ladjarske družbe predale na podlagi kategorizacije njihovih ladij za plovbo v ledu do 31. decembra 2030.
- (17c) Otoki so bolj odvisni od pomorskega prevoza kot druge regije in so za svojo povezljivost odvisni od pomorskih povezav. Da bi otokom z manjšim številom prebivalstva pomagali, da po vključitvi pomorskih dejavnosti v področje uporabe Direktive 2003/87/ES ostanejo povezani, je ustrezno, da se za dejavnosti pomorskega prevoza z otoki z manj kot 200 000 prebivalci zagotovi možnost začasnega odstopanja od obveznosti predaje iz navedene direktive.
- (17d) Države članice bi morale imeti možnost zahtevati, da se nadnacionalna pogodba o opravljanju javne službe ali nadnacionalna obveznost javne službe med dvema državama članicama začasno izvzame iz nekaterih obveznosti iz Direktive 2003/87/ES. Možnost bi morala biti omejena na povezave med državo članico brez kopenske meje z drugo državo članico in geografsko najbližjo državo članico, kot je pomorska povezava med Ciprom in Grčijo, ki je ni že več kot dve desetletji. To začasno odstopanje prispeva k temu, da je nujno treba opravljati storitve v splošnem interesu in zagotoviti povezljivost ter ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo.

- (17e) Ob upoštevanju posebnih značilnosti in stalnih omejitev najbolj oddaljenih regij Unije, kot so priznane v členu 349 Pogodbe, in zaradi njihove velike odvisnosti od pomorskega prevoza bi bilo treba posebno pozornost nameniti ohranjanju njihove dostopnosti in učinkovite povezljivosti s pomorskim prevozom. Zato bi bilo treba zagotoviti začasno odstopanje od nekaterih obveznosti v skladu z Direktivo 2003/87/ES za emisije iz dejavnosti pomorskega prevoza med pristaniščem v najbolj oddaljeni regiji države članice in pristaniščem v isti državi članici, vključno s pristanišči v isti najbolj oddaljeni regiji in drugi najbolj oddaljeni regiji iste države članice.
- (18) Določbe Direktive 2003/87/ES v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza bi bilo treba še naprej pregledovati ob upoštevanju prihodnjega razvoja dogodkov na mednarodni ravni in mednarodnih prizadevanj za doseganje ciljev Pariškega sporazuma, vključno z drugim pregledom globalnega stanja leta 2028, [...] in če Mednarodna pomorska organizacija sprejme globalni tržni ukrep za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prevoza, da bi se upošteval tak napredek, zlasti če je ukrep dovolj ambiciozen in trden. [...]
V ta namen bi morala Komisija nemudoma [...] kadar koli pred pregledom globalnega stanja leta 2028, torej najpozneje 30. septembra 2028, Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo. V njem bi morala preučiti ta ukrep glede na cilje Pariškega sporazuma in njegovo splošno okoljsko celovitost. Preučiti bi morala tudi vsa vprašanja, povezana z morebitnim soobstojem ali uskladitvijo te direktive z navedenim ukrepom. Poročilu bi morala po potrebi [...] priložiti zakonodajni predlog za spremembo te direktive v skladu z zavezami Unije glede emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu ter z namenom ohranjanja okoljske celovitosti in učinkovitosti podnebnih ukrepov Unije, kar bi zagotovilo ustrezno izvajanje globalnega tržnega ukrepa, ki ga je sprejela Mednarodna pomorska organizacija, obenem pa bi se upoštevala potreba po skladnosti med EU ETS in globalnim tržnim ukrepom ter po preprečevanju kakršnega koli posledičnega znatnega dvojnega bremena.

- (18a) Zaradi povečanih stroškov ladijskega prometa, ki jih prinaša razširitev Direktive 2003/87/ES na dejavnosti pomorskega prevoza, obstaja tveganje izogibanja, dokler ni vzpostavljen globalni ukrep. S postanki v pristaniščih zunaj Unije z namenom izogibanja se bodo ne le zmanjšale okoljske koristi internalizacije stroškov emisij iz pomorskih dejavnosti, temveč lahko nastanejo dodatne emisije zaradi dodatne prepotovane razdalje z namenom izogibanju uporabe Direktive 2003/87/ES. Zato je ustrezno iz koncepta pristanišča postanka izključiti nekatere postanke v pristaniščih zunaj Unije. Ta izključitev bi morala biti usmerjena v pristanišča v bližini Unije, kjer je tveganje izogibanja največje. Meja 300 morskih milj je sorazmeren odziv na izogibanje, pri čemer se uravnotežita dodatno breme in tveganje izogibanja. Poleg tega bi morale biti iz koncepta pristanišča postanka izključene le kontejnerske ladje in pristanišča, katerih glavna dejavnost je pretovarjanje kontejnerjev. Pri takih pošiljkah tveganje izogibanja vključuje tudi premik pristaniškega vozlišča v pristanišča zunaj Unije, zaradi česar ima izogibanje še hujši učinek. Za zagotovitev sorazmernosti in enake obravnave ukrepa bi bilo treba upoštevati ukrepe v tretjih državah, ki imajo enakovreden učinek kot Direktiva 2003/87/ES.
- (19) Komisija bi morala pregledati delovanje Direktive 2003/87/ES v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza ob upoštevanju izkušenj z njeno uporabo, vključno z odkrivanjem izogibanja, da bi ga preprečila že v zgodnji fazi [...], in nato predlagati ukrepe za zagotovitev njene uspešnosti.
- (19a) Emisije CO₂ predstavljajo veliko večino emisij iz pomorskega prevoza. Zaradi administrativne izvedljivosti je prezgodaj, da bi že od začetka vključitve ladijskega prometa v sistem trgovanja z emisijami vključili še dodatne emisije toplogrednih plinov iz pomorskega prevoza [...], vendar pa se bodo emisije toplogrednih plinov, ki niso CO₂, z razvojem plovil na utekočinjeni zemeljski plin ali druge vire energije sčasoma verjetno povečale, zato bi njihova vključitev v sistem trgovanja z emisijami v prihodnosti koristila okoljski celovitosti in spodbudila dobre prakse. Emisije [...] metana in dušikovega oksida bi se zato morale vključiti v uredbo o SPP. Komisija bi morala najpozneje 31. decembra 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem bi preučila, kako izvedljivo in stroškovno učinkovito je, da se v to direktivo vključijo dodatne emisije toplogrednih plinov iz pomorskega prevoza.

- (19b) Emisije iz pomorskega prevoza iz plovil z bruto tonažo, nižjo od 5 000, predstavljajo manjšino emisij v pomorskem prevozu, vendar zadevajo veliko število ladij. Zaradi administrativne izvedljivosti je prezgodaj, da bi že od začetka vključitve ladijskega prometa v sistem trgovanja z emisijami vključili tudi ta plovila [...], vendar bi njihova vključitev v prihodnosti izboljšala učinkovitost sistema trgovanja z emisijami in potencialno zmanjšala izogibanje z uporabo plovil z bruto tonažo pod pragom 5 000. Komisija bi morala zato najpozneje 31. decembra 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem bi preučila, kako izvedljivo in stroškovno učinkovito je, da se v to direktivo vključijo emisije iz ladij z bruto tonažo, nižjo od 5 000.
- (20) Oseba ali organizacija, odgovorna za skladnost z EU ETS, bi morala biti ladjarska družba, opredeljena kot lastnik ladje ali katera koli druga organizacija ali oseba, kot je upravljavec ali zakupnik gole ladje, ki je od lastnika ladje prevzela odgovornost za upravljanje ladje ter je s prevzemom te odgovornosti soglašala, da bo prevzela vse dolžnosti in odgovornosti, ki jih nalaga Mednarodni kodeks za varno upravljanje ladij in preprečevanje onesnaževanja. Ta opredelitev temelji na opredelitvi pojma „družba“ v členu 3, točka (d), Uredbe (EU) 2015/757 in je v skladu s svetovnim sistemom zbiranja podatkov, ki ga je leta 2016 vzpostavila IMO. [...]

(20a) Emisije z ladje so med drugim odvisne od ukrepov za energijsko učinkovitost plovila, ki jih sprejme lastnik ladje, goriva, prepeljanega tovora, poti in hitrosti ladje, ki je lahko pod nadzorom subjekta, ki ni lastnik ladje. V času pogajanj o pogodbi predvsem ti zadnji vidiki ne bi bili znani, zato bi bile končne emisije z ladje, ki jih zajema Direktiva 2003/87/ES, negotove. Vendar bi bile v primeru, da se stroški ogljika ne bi prenesli na subjekt, ki upravlja ladjo, spodbude za izvajanje operativnih ukrepov za učinkovitost porabe goriva omejene. V skladu z načelom „onesnaževalec plača“ bi zato morala biti ladjarska družba v skladu z nacionalnim pravom upravičena, da od subjekta, ki je neposredno odgovoren za odločitve, ki vplivajo na emisije CO₂ z ladje, zahteva povračilo za stroške, ki izhajajo iz predaje pravic. Medtem ko bi bil tak mehanizem povračila lahko predmet pogodbenega dogovora, zaradi zmanjšanja upravnih stroškov države članice ne bi smele biti dolžne zagotoviti takih pogodb oziroma nadzorovati, ali take pogodbe obstajajo, temveč bi morale v nacionalnem pravu določiti zakonsko pravico ladjarske družbe do povračila in ustrezen dostop do pravnega varstva za uveljavljanje te pravice. Iz istih razlogov ta pravica, vključno z morebitnimi spori v zvezi s povračilom med ladjarsko družbo in subjektom, ki upravlja ladjo, ne bi smela vplivati na obveznosti ladjarske družbe do upravnega organa niti na izvršilne ukrepe, ki bi lahko bili potrebni proti taki družbi, da se zagotovi popolna skladnost z Direktivo 2003/87/ES.

- (21) Da bi se zmanjšalo upravno breme ladjarskih družb, bi morala biti za vsako ladjarsko družbo pristojna ena država članica. Komisija bi morala objaviti začetni seznam ladjarskih družb, ki so opravljale pomorsko dejavnost, ki spada na področje uporabe EU ETS, in na njem navesti upravni organ za vsako ladjarsko družbo. Seznam bi bilo treba prilagoditi vsaki dve leti, da bi se ladjarske družbe po potrebi pripisale drugemu upravnemu organu. Upravni organ za ladjarske družbe, registrirane v državi članici, bi morala biti navedena država članica. Upravni organ za ladjarske družbe, registrirane v tretji državi, bi morala biti država članica, v kateri je imela ladjarska družba v zadnjih štirih letih spremljanja po ocenah največ postankov v pristaniščih pri plovbah, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2003/87/ES. Upravni organ za ladjarske družbe, registrirane v tretji državi, ki v zadnjih štirih letih spremljanja niso opravile plovbe, ki spada na področje uporabe Direktive 2003/87/ES, bi morala biti država članica, iz katere je ladja ladjarske družbe priplula ali v kateri je začela svojo prvo plovbo, ki spada na področje uporabe navedene direktive. Komisija bi morala objaviti in vsaki dve leti posodobiti seznam ladjarskih družb, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2003/87/ES, kot je ustrezno, ter na njem navesti upravni organ za vsako ladjarsko družbo. Za zagotovitev enakega obravnavanja ladjarskih družb bi morale države članice upoštevati harmonizirana pravila za upravljanje ladjarskih družb, za katere so pristojne, v skladu s podrobnimi pravili, ki jih določi Komisija.
- (22) Države članice bi morale zagotoviti, da ladjarske družbe, ki jih upravljajo, izpolnjujejo zahteve Direktive 2003/87/ES. Če ladjarska družba ne izpolnjuje navedenih zahtev, upravni organ pa z izvršilnimi ukrepi ne zagotovi izpolnjevanja, bi morale države članice ukrepati solidarno. V skrajnem primeru bi morale imeti države članice možnost, da zavrnejo vstop ladjam pod odgovornostjo zadevne ladjarske družbe, razen države članice zastave ladje, ki bi morala imeti možnost, da ladjo zadrži.

- (23) Ladjarske družbe bi morale spremljati svoje podatke o zbirnih emisijah iz dejavnosti pomorskega prevoza na ravni družbe in o njih poročati v skladu s pravili iz Uredbe (EU) 2015/757. Poročila o podatkih o zbirnih emisijah na ravni družbe bi bilo treba preveriti v skladu s pravili iz navedene uredbe. Preveritelj pri preverjanjih na ravni družbe ne bi smel preverjati poročila o emisijah na ravni ladje niti poročila iz člena 11(2) navedene uredbe, saj bi morali biti navedeni poročili na ravni ladje že preverjeni.
- (24) Na podlagi izkušenj, pridobljenih pri podobnih nalogah, povezanih z varstvom okolja, bi morala Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA) ali druga ustrezna organizacija po potrebi in v skladu s svojim mandatom pomagati Komisiji in upravnim organom v zvezi z izvajanjem Direktive 2003/87/ES. EMSA bi lahko s svojimi izkušnjami z izvajanjem Uredbe (EU) 2015/757 in orodji informacijske tehnologije upravnim organom pomagala zlasti v zvezi s spremljanjem emisij iz pomorskih dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe te direktive, poročanjem o njih in njihovim preverjanjem, in sicer z olajševanjem izmenjave informacij ali pripravo smernic in meril. Komisija bi si morala ob pomoči Evropske agencije za pomorsko varnost prizadevati za razvoj ustreznih orodij za spremljanje in smernic, s katerimi bi olajšala in usklajevala dejavnosti preverjanja in izvrševanja v zvezi z uporabo te direktive v pomorskem prevozu. Kolikor je to izvedljivo, bi se morala taka orodja v največji možni meri dati na voljo državi članici in preveriteljem za boljše zagotavljanje doslednega izvrševanja te direktive.
- (25) Z Uredbo (EU) 2017/2392 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ je bil člen 12(3) Direktive 2003/87/ES spremenjen, da so lahko vsi upravljavci uporabljali vse izdane pravice. Zahtevo iz člena 6(2), točka (e), navedene direktive, v skladu s katero morajo dovoljenja za emisije toplogrednih plinov vsebovati obveznost predaje pravic, bi bilo treba ustrezno uskladiti.

¹⁸ [Uredba \(EU\) 2017/2392 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2017 o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi ohranitve obstoječih omejitev področja uporabe za letalske dejavnosti in priprave na izvajanje globalnega tržnega ukrepa po letu 2021 \(UL L 350, 29.12.2017, str. 7\).](#)

- (26) Za uresničitev cilja Unije glede zmanjšanja emisij do leta 2030 bo treba v sektorjih, zajetih z EU ETS, zmanjšati emisije za 61 % v primerjavi z letom 2005. Skupno količino pravic za Unijo v okviru EU ETS je treba zmanjšati, da se zagotovita potreben dolgoročen signal cene ogljika in spodbuda za to raven razogljičenja. V ta namen bi bilo treba povečati linearni faktor zmanjšanja, med drugim ob upoštevanju vključitve emisij iz pomorskega prevoza. Zадnjenavedene bi bilo treba pridobiti na podlagi emisij iz dejavnosti pomorskega prevoza, ki so bile sporočene v Uniji za leti 2018 in 2019 v skladu z Uredbo (EU) 2015/757, od leta 2021 pa prilagoditi za linearni faktor zmanjšanja.
- (27) Ob upoštevanju, da se s to direktivo spremeni Direktiva 2003/87/ES v zvezi z obdobjem izvajanja, ki se je že začelo 1. januarja 2021, bi morala biti strmejša linearna pot zmanjševanja v okviru EU ETS zaradi predvidljivosti, okoljske učinkovitosti in preprostosti v obdobju 2021–2030 ravna črta, da bi se v okviru EU ETS do leta 2030 doseglo 61-odstotno zmanjšanje emisij kot ustrezen vmesni korak naproti podnebni nevtralnosti celotnega gospodarstva Unije leta 2050. Ker se lahko povečani linearni faktor zmanjšanja uporablja šele od leta po začetku veljavnosti te direktive, bi bilo treba izvesti enkratno zmanjšanje količine pravic, da bi bila skupna količina pravic v skladu s to ravno letnega zmanjšanja od leta 2021.
- (28) Za doseganje povečane podnebne ambicije bo treba v proračunu EU in nacionalnih proračunih nameniti precejšnje javne vire podnebnemu prehodu. Za dopolnitev in okrepitev precejšnje porabe, povezane s podnebjem, v proračunu EU bi bilo treba vse prihodke z dražb, ki niso pripisani proračunu Unije, razen tistih, ki so uporabljeni za nadomestilo posrednih stroškov ogljika, uporabiti za namene, povezane s podnebjem. To vključuje finančno podporo za obravnavanje družbenih vidikov v gospodinjstvih z nižjim in srednjim dohodkom z znižanjem izkrivljajočih davkov.

- (28a) Poleg tega bi bilo treba za obravnavo distribucijskih in družbenih učinkov prehoda v državah članicah z nizkim dohodkom prek sklada za modernizacijo iz člena 10d Direktive 2003/87/ES uporabiti dodatno količino pravic v višini 2,5 % skupne količine pravic za Unijo med letoma [leto začetka veljavnosti Direktive] in 2030 za financiranje energetskega prehoda držav članic, katerih bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca znaša manj kot [...] 75 % povprečja Unije v obdobju 2016–2018.
- (30) Mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah (CBAM), vzpostavljen z Uredbo (EU) [.../...] Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹, je alternativa brezplačni dodelitvi za obravnavo tveganja premestitve emisij CO₂. Če so sektorji in deli sektorjev zajeti z navedenim ukrepom, ne bi smeli prejeti brezplačne dodelitve. Vendar pa je treba brezplačne pravice postopoma odpraviti, da se lahko proizvajalci, uvozniki in trgovci prilagodijo novi ureditvi. Brezplačno dodelitev bi bilo treba zmanjšati med postopnim uvajanjem CBAM z uporabo faktorja za brezplačno dodelitev za sektorje, zajete s CBAM. V prehodnem obdobju med začetkom veljavnosti [uredbe o CBAM] in letom 2025 [...] bi moral ta odstotek (faktor CBAM) znašati 100 % in se nato v obdobju 2026–2028 letno zmanjševati za 5 odstotnih točk, v letih 2029 in 2030 letno za 7,5 odstotnih točk, v letih 2031 in 2032 [...] letno za 10 odstotnih točk, v letih 2033 in 2034 letno za 15 odstotnih točk in v letu 2035 za 20 odstotnih točk, da bi deseto leto znašal 0 %, brezplačna dodelitev pa bi se odpravila. Ustrezne delegirane akte o brezplačni dodelitvi bi bilo treba ustrezno prilagoditi za sektorje in dele sektorjev, zajete s CBAM. Pravice za brezplačno dodelitev, ki je sektorji, zajeti s CBAM, v skladu s tem izračunom (povpraševanje v okviru CBAM) ne prejmejo več, je treba prodati na dražbi, prihodke pa zagotoviti skladu za inovacije za podporo inovacijam na področju nizkoogljičnih tehnologij, zajemanja in uporabe ogljika, zajemanja in geološkega shranjevanja ogljika, energije iz obnovljivih virov in shranjevanja energije na način, s katerim se prispeva k blažitvi podnebnih sprememb. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti projektom v sektorjih v okviru CBAM. Za upoštevanje deleža brezplačne dodelitve, ki je na voljo sektorjem, ki niso zajeti s CBAM, bi bilo treba končno količino, ki se odšteje od brezplačne dodelitve in proda na dražbi, izračunati na podlagi deleža povpraševanja v okviru CBAM glede na potrebe po brezplačni dodelitvi v vseh sektorjih, ki prejemajo brezplačno dodelitev.

¹⁹ [Vstaviti celotni sklic na UL].

- (31) Največjo prilagoditev referenčnih vrednosti bi bilo treba povečati z 1,6 % na 2,5 % na leto, da bi se bolje odrazil tehnološki napredek, ustrezne referenčne vrednosti prilagodile ustreznemu obdobju dodelitve, hkrati pa zagotovile spodbude za zmanjšanje emisij in ustrezno nagradile inovacije. Torej za obdobje 2026–2030 bi bilo treba referenčne vrednosti prilagoditi za 4–50 % v primerjavi z vrednostjo, ki se uporablja v obdobju 2013–2020.
- (32) Za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora je ključen celovit pristop k inovacijam. Na ravni EU se potrebna prizadevanja za raziskave in inovacije med drugim podpirajo v okviru programa Obzorje Evropa, ki vključuje obsežno financiranje in nove instrumente za sektorje, vključene v ETS. Države članice bi morale zagotoviti, da določbe za prenos v nacionalno zakonodajo ne ovirajo inovacij in so tehnološko nevtralne.
- (33) Področje uporabe sklada za inovacije iz člena 10a(8) Direktive 2003/87/ES bi bilo treba razširiti za podporo inovacijam na področju nizkoogljičnih tehnologij in procesov, ki se nanašajo na porabo goriv v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa. Poleg tega bi moral sklad za inovacije podpirati naložbe za razogljičenje sektorja pomorskega prevoza, vključno z naložbami v alternativna trajnostna goriva, kot sta vodik in amoniak, ki se proizvajata iz obnovljivih virov, ter pogonske tehnologije z ničelnimi emisijami, kot so tehnologije vetrne energije. [...]

(34) V skladu s členom 10 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/1122²⁰ se status računov operatorjev zrakoplovov, ki več ne opravljajo letov, zajetih z EU ETS, spremeni v „izključen“, na takih računih pa ni več mogoče začeti nobenega postopka. Za ohranitev okoljske celovitosti sistema bi bilo treba pravice, ki se ne izdajo več operatorjem zrakoplovov zaradi njihovega zaprtja, uporabiti za kritje njihovega morebitnega primanjkljaja pri predajah, morebiten preostanek pravic pa zagotoviti skladu za inovacije in uporabiti za pospešitev ukrepov za spopadanje s podnebnimi spremembami.

(34a) Tehnična pomoč Komisije, osredotočena na države članice, iz katerih je bilo doslej predloženih le malo projektov ali jih sploh ni bilo, bi prispevala k doseganju velikega števila projektovnih vlog za financiranje iz sklada za inovacije v vseh državah članicah. Ta pomoč bi morala med drugim podpirati dejavnosti, namenjene izboljšanju kakovosti predlogov za projekte v navedenih državah članicah, na primer z izmenjavo informacij, pridobljenih izkušenj in najboljših praks [...] ter spodbujanjem dejavnosti nacionalnih kontaktnih točk. Drugi ukrepi, ki bi služili istemu cilju, bi bili ozaveščanje o možnostih financiranja in povečanje zmogljivosti teh držav članic, da bi identificirale potencialne vlagatelje projektov in jih podprle. Spodbujati bi bilo treba tudi projektna partnerstva med državami članicami in povezovanje med morebitnimi vlagatelji, zlasti za obsežne projekte.

(34b) Da bi se izboljšala vloga držav članic pri upravljanju sklada za inovacije in povečala preglednost, bi morala Komisija Odboru za podnebne spremembe poročati o izvajanju sklada za inovacije ter zagotoviti analizo pričakovanega učinka projektov, ki so jim bila dodeljena sredstva, po sektorjih in po državah članicah. To poročilo bi moralo vključevati informacije o napredku pri doseganju učinkovite in kakovostne geografske pokritosti po vsej Uniji, po potrebi pa bi mu bilo treba priložiti analizo morebitnih popravnih ukrepov. Če se vlagatelji strinjajo, bi morala Komisija države članice obvestiti o vlogah za financiranje projektov iz sklada za inovacije na njihovem ozemlju in jim posredovati podrobne informacije o teh vlogah, da bi jim olajšala usklajevanje podpore projektom.

²⁰ [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2019/1122 z dne 12. marca 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede delovanja registra Unije \(UL L 177, 2.7.2019, str. 3\).](#)

- (35) Pogodbe na razliko za ogljik so pomemben element za sprožanje zmanjševanja emisij v industriji, saj je z njimi mogoče vlagateljem v inovativne in okolju prijazne tehnologije jamčiti ceno, s katero se nagradi večje zmanjšanje emisij CO₂ kot tisto, ki ga spodbujajo sedanje ravni cen v okviru EU ETS. Nabor ukrepov, ki jih lahko podpira sklad za inovacije, bi bilo treba razširiti za zagotovitev podpore projektom na podlagi razpisov, ki temeljijo na cenovni konkurenčnosti, kot so pogodbe na razliko za ogljik. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o natančnih pravilih za tovrstno podporo.
- (36) V primeru začasne ustavitve dejavnosti naprave se brezplačna dodelitev prilagodi glede na ravni dejavnosti, o katerih je treba letno poročati. Poleg tega lahko pristojni organi začasno ustavijo izdajanje pravic do emisije napravam, ki so začasno ustavile dejavnosti, če ni dokazov, da jih bodo nadaljevale. Zato se od upravljavcev ne bi smelo več zahtevati, naj ob začasni ustavitvi dejavnosti pristojnemu organu dokažejo, da bo njihova naprava v določenem in razumnem roku nadaljevala proizvodnjo.
- (37) Za popravke brezplačne dodelitve, odobrene nepremičnim napravam v skladu s členom 11(2) Direktive 2003/87/ES, je lahko potrebna dodelitev dodatnih brezplačnih pravic ali vračilo presežka pravic. V ta namen bi bilo treba uporabiti pravice, prihranjene za nove udeležence v skladu s členom 10a(7) Direktive 2003/87/ES.

(38) Področje uporabe sklada za modernizacijo bi bilo treba uskladiti z najnovejšimi podnebnimi cilji Unije, pri čemer bi bilo treba zahtevati, da so naložbe usklajene s cilji evropskega zelenega dogovora in Uredbo (EU) 2021/1119, ter odpraviti podporo vsem naložbam v zvezi s fosilnimi gorivi, razen v zvezi s pravicami, ki so prostovoljno prenesene v sklad za modernizacijo. Poleg tega bi morale biti pod določenimi pogoji še naprej mogoče zagotavljati podporo fosilnim gorivom s prihodki iz dodelitev iz tretjega pododstavka člena 10(1), zlasti kadar se dejavnost šteje za okoljsko trajnostno v skladu z Uredbo (EU) 2020/852, in kar zadeva pravice, prodane na dražbi do leta 2029, da se zagotovi skladnost z navedeno uredbo in ukrepi, sprejetimi na njeni podlagi. Poleg tega bi bilo treba delež sklada za modernizacijo, ki ga je treba nameniti prednostnim naložbam, povečati na 80 %; energijska učinkovitost bi morala biti prednostno področje na strani povpraševanja, ključno z industrijo, prometom, stavbami, kmetijstvom in odpadki; v obseg prednostnih naložb pa bi bilo treba vključiti ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter podporo gospodinjstvom za odpravljanje energetske revščine, tudi na podeželskih in oddaljenih območjih. Da bi povečali preglednost in bolje ocenili učinek sklada za modernizacijo, bi moral odbor za naložbe Odboru za podnebne spremembe vsako leto poročati o izkušnjah z ocenjevanjem naložb, zlasti z vidika zmanjšanja emisij in stroškov zmanjšanja emisij.

- (39) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066²¹ določa pravila o spremljanju emisij iz biomase, usklajenih s pravili o uporabi biomase iz zakonodaje Unije o energiji iz obnovljivih virov. Ob izpopolnjevanju zakonodaje v zvezi s trajnostnimi merili za biomaso, pri čemer so najnovejša pravila določena v Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta²², bi bilo treba prenos izvedbenih pooblastil iz člena 14(1) Direktive 2003/87/ES izrecno razširiti na sprejemanje potrebnih prilagoditev za uporabo trajnostnih meril za biomaso, vključno z biogorivi, tekočimi biogorivi in biomasnimi gorivi, v EU ETS. Poleg tega bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev načina, kako upoštevati shranjevanje emisij iz mešanic biomase z ničelnimi stopnjami emisij in biomase, ki ni iz virov z ničelno stopnjo.
- (40) Obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora ter reciklirana ogljična goriva so lahko pomembna za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v sektorjih, ki jih je težko razgljičiti. Kadar se reciklirana ogljična goriva ter obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora proizvajajo iz zajetega ogljikovega dioksida v okviru dejavnosti, zajete s to direktivo, bi bilo treba upoštevati emisije v okviru navedene dejavnosti. Za zagotovitev, da obnovljiva goriva nebiološkega izvora in reciklirana ogljična goriva prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, ter preprečitev dvojnega štetja goriv, ki prispevajo k temu, je primerno, da se pooblastilo Komisije iz člena 14(1) izrecno razširi na sprejemanje izvedbenih aktov za določitev potrebnih prilagoditev načina, kako upoštevati poznejši izpust ogljikovega dioksida in kako se izogniti dvojnemu štetju, za zagotovitev ustreznih spodbud, med drugim tudi ob upoštevanju obravnave teh goriv na podlagi Direktive (EU) 2018/2001.

²¹ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L 334, 31.12.2018, str. 1).

²² Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

- (41) Ker se bodo za prenos ogljikovega dioksida poleg cevovodov predvidoma uporabljala tudi druga sredstva, kot so ladje in tovornjaki, bi bilo treba prenos toplogrednih plinov za shranjevanje, ki je zdaj zajet s Prilogo I k Direktivi 2003/87/ES, zaradi enakega obravnavanja razširiti na vsa sredstva za prenos ne glede na to, ali so ta sredstva zajeta z EU ETS. Kadar so emisije iz prenosa zajete tudi z drugo dejavnostjo na podlagi Direktive 2003/87/ES, bi bilo treba emisije upoštevati v okviru navedene druge dejavnosti, da se prepreči dvojno štetje.

- (42) Zaradi izključitve naprav, ki uporabljajo izključno biomaso, iz EU ETS so se pojavili primeri, ko so naprave, v katerih zgoreva velik delež biomase, s pridobitvijo brezplačnih pravic, ki močno presegajo dejanske emisije, ustvarile nepričakovan dobiček. Zato bi bilo treba uvesti mejno vrednost za zgorevanje biomase po ničelni stopnji, ob prekoračitvi katere se naprave izključijo iz EU ETS. [...]. Uvedba mejne vrednosti bo zagotovila večjo gotovost glede tega, katere naprave spadajo na področje uporabe ETS, in omogočila enakomernejšo porazdelitev brezplačnih pravic zlasti med sektorje, pri katerih obstaja večje tveganje selitve virov CO₂. Mejno vrednost bi bilo treba določiti na ravni 95 %, da se uravnotežijo koristi in slabosti tega, da naprave ostanejo vključene v področje uporabe EU ETS. Zato naprav, ki so ohranile fizično zmogljivost za zgorevanje fosilnih goriv, ne bi smeli spodbujati k ponovni uporabi takih goriv. Mejna vrednost 95 % zagotavlja, da bodo, kadar naprava uporablja fosilna goriva z namenom, da ostane vključena v področje uporabe ETS, zato da bi bila upravičena do brezplačne dodelitve pravic, stroški ogljika, povezani z uporabo teh fosilnih goriv, dovolj pomembni, da bodo odvrčali od uporabe teh fosilnih goriv. Ta mejna vrednost bo tudi zagotovila, da bodo naprave, ki uporabljajo znatno količino fosilnih goriv, še naprej izpolnjevale obveznosti spremljanja iz EU ETS, s čimer se bo preprečilo morebitno izogibanje obstoječim obveznostim spremljanja, poročanja in preverjanja. Hkrati bi bilo treba s prožnim mehanizmom še naprej spodbujati take naprave, ki zgorevajo manjši delež biomase z ničelno stopnjo, da bi še naprej zmanjševali zgorevanje fosilnih goriv, hkrati pa ostali v okviru sistema ETS, dokler njihova uporaba trajnostne biomase ne bi bila tako velika, da vključitev v ETS ne bi bila več upravičena. Poleg tega so pretekle izkušnje pokazale, da izključitev naprav, ki uporabljajo izključno biomaso in ki dejansko predstavljajo mejno vrednost 100 %, razen za zgorevanje fosilnih goriv v fazah zagona in ustavitve, zahteva ponovno oceno in natančnejšo opredelitev. Mejna vrednost 95 % omogoča zgorevanje fosilnih goriv v fazah zagona in ustavitve.

- (42a) Da bi spodbudile uvajanje nizkoogljičnih tehnologij, države članice upravljavcem omogočijo, da ostanejo vključeni v področje uporabe EU ETS do konca ustreznega petletnega obdobja iz člena 11(1), če je naprava spremenila svoj proizvodni proces, da bi zmanjšala emisije toplogrednih plinov, in več ne dosega praga 20 MW skupne nazivne vhodne toplotne moči.
- (42b) Dinamična dodelitev, ki je bila uvedena z Direktivo 2018/410 in se je začela izvajati z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1842, je izboljšala učinkovitost in spodbude, ki jih zagotavlja brezplačna dodelitev, vendar je povečala upravno delo in povzročila, da pretekli datum izdaje brezplačne dodelitve 28. februarja ni bil uresničljiv. Da bi se bolje upoštevala dinamična dodelitev, je pomembno izvesti prilagoditve ciklusa skladnosti.
- (42c) Da bi dodatno spodbudili naložbe, potrebne za razogljčenje daljinskega ogrevanja, in obravnavali socialne vidike, povezane z visokimi cenami energije in visoko intenzivnostjo emisij toplogrednih plinov iz naprav za daljinsko ogrevanje v državah članicah z zelo visokim deležem emisij iz daljinskega ogrevanja v primerjavi z velikostjo gospodarstva, bi bilo treba napravam za daljinsko ogrevanje v takih državah članicah dodeliti dodatno prehodno brezplačno dodelitev, dodatno vrednost brezplačne dodelitve pa bi bilo treba vložiti v znatno zmanjšanje emisij pred letom 2030. Za zagotovitev teh zmanjšanj bi morala biti dodatna prehodna brezplačna dodelitev pogojena z izvedenimi naložbami in doseženim zmanjšanjem emisij, kot je določeno v načrtih za podnebno nevtralnost, ki jih upravljavci pripravijo za svoje naprave.

- (43) Komisija je v sporočilu o krepitvi evropskih podnebnih ambicij do leta 2030²³ izpostavila poseben izziv pri zmanjševanju emisij v sektorju cestnega prometa in stavbnem sektorju. Zato je napovedala, da bi lahko nadaljnja razširitev trgovanja z emisijami vključevala emisije iz cestnega prometa in stavb. Za ta nova sektorja bi se uvedlo ločeno, a vzporedno trgovanje z emisijami. Tako bi se preprečile vse motnje dobro delujočega trgovanja z emisijami v sektorjih nepremičnih naprav in letalstva. Novi sistem je dopolnjen s politikami in ukrepi za zaščito pred neupravičenimi vplivi cen, za oblikovanje pričakovanj udeležencev na trgu in zagotovitev signala cene ogljika za celotno gospodarstvo. Pretekle izkušnje so pokazale, da je treba za razvoj novega trga vzpostaviti učinkovit sistem spremljanja, poročanja in preverjanja. Za zagotovitev sinergij in usklajenosti z obstoječo infrastrukturo Unije za EU ETS, ki zajema emisije iz nepremičnih naprav in letalstva, je primerno, da se trgovanje z emisijami za sektor cestnega prometa in stavbni sektor vzpostavi s spremembo Direktive 2003/87/ES.
- (44) Za vzpostavitev potrebnega izvedbenega okvira in zagotovitev ustreznega časovnega okvira za doseganje cilja za leto 2030 bi se moralo trgovanje z emisijami v novih sektorjih začeti leta 2025. V prvih letih bi se moralo od urejanih subjektov zahtevati, da imajo dovoljenje za emisije toplogrednih plinov ter poročajo o svojih emisijah za leta 2024 [...] do 2026. Izdajanje pravic in obveznosti glede skladnosti bi se morale uporabljati za te subjekte od leta [...] 2027. Tako se bo zagotovil urejen in učinkovit začetek trgovanja z emisijami v teh sektorjih. Poleg tega bi se tako omogočila vzpostavitev ukrepov držav članic za zagotovitev družbeno pravičnega uvajanja trgovanja z emisijami EU v novih sektorjih za ublažitev vpliva cene ogljika na ranljiva gospodarstva in uporabnike prevoza.

²³ COM(2020)562 final.

- (45) Zaradi zelo velikega števila majhnih onesnaževalcev v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa točke urejanja ni mogoče vzpostaviti na ravni subjektov, ki neposredno spuščajo toplogredne pline, kot to velja za nepremične naprave in letalstvo. Zaradi tehnične izvedljivosti in upravne učinkovitosti je primernejše, da se točka urejanja določi v zgornjem delu dobavne verige. Dejanje, zaradi katerega se uporablja obveznost glede skladnosti v okviru novega trgovanja z emisijami, bi moralo biti sprostitev goriv, ki se uporabljajo za zgorevanje v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, v porabo, tudi za zgorevanje toplogrednih plinov za geološko shranjevanje v cestnem prometu. Sprostitev goriv, ki se uporabljajo pri drugih dejavnostih na podlagi Priloge I k Direktivi 2003/87/ES, v porabo se ne bi smela upoštevati, da bi se preprečilo dvojno kritje.
- (46) Urejane subjekte v novih sektorjih in točko urejanja bi bilo treba s potrebnimi prilagoditvami opredeliti v skladu s sistemom trošarine, ki ga določa Direktiva Sveta (EU) 2020/262²⁴, saj navedena direktiva že določa zanesljiv sistem nadzora za vse količine goriv, ki se sprostijo v porabo, za namene plačila trošarin. Obveznosti na podlagi Direktive 2003/87/ES se ne bi smele uporabljati za končne uporabnike goriv v navedenih sektorjih.
- (47) Za urejane subjekte, ki spadajo na področje uporabe trgovanja z emisijami v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, bi se morale uporabljati podobne zahteve glede dovoljenja za emisije toplogrednih plinov kot za upravljavce nepremičnih naprav. Določiti je treba pravila o vlogah za dovoljenja, pogojih za izdajanje dovoljenj, njihovi vsebini in pregledu ter morebitnih spremembah, povezanih z urejanim subjektom. Za zagotovitev urejenega začetka delovanja novega sistema bi morale države članice zagotoviti, da imajo urejani subjekti, ki spadajo na področje uporabe novega trgovanja z emisijami, veljavno dovoljenje od začetka delovanja sistema leta 2025.

²⁴ Direktiva Sveta (EU) 2020/262 z dne 19. decembra 2019 o določitvi splošnega režima za trošarino (UL L 58, 27.2.2020, str. 4).

- (48) Skupna količina pravic za novo trgovanje z emisijami bi morala slediti linearni krivulji, da se doseže cilj zmanjšanja emisij do leta 2030, ob upoštevanju stroškovno učinkovitega prispevka stavb in cestnega prometa v obliki zmanjšanja emisij za 43 % v primerjavi z letom 2005 do leta 2030. Skupno količino pravic bi bilo treba prvič določiti leta [...] 2027, slediti pa bi morala krivulji, ki se začne leta 2024 z mejnimi vrednostmi emisij za leto 2024 (1 109 304 000 CO₂t), izračunanimi v skladu s členom 4(2) Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵ na podlagi referenčnih emisij za ta sektorja za obdobje 2016–2018. V skladu s tem bi bilo treba linearni faktor zmanjšanja določiti na 5,15 %. Od leta 2028 bi bilo treba določiti skupno količino pravic na podlagi povprečnih sporočenih emisij za leta 2024, 2025 in 2026, skupna količina pravic pa bi se morala zmanjševati za isto absolutno letno stopnjo, kot se določi od leta 2024, kar ustreza 5,43-odstotnemu linearnemu faktorju zmanjšanja v primerjavi s primerljivo vrednostjo zgoraj opredeljene krivulje leta 2025. Če so navedene emisije znatno večje od te vrednosti krivulje, razlika pa ni posledica majhnih razlik v metodologijah merjenja emisij, bi bilo treba linearni faktor zmanjšanja prilagoditi, da se do leta 2030 doseže potrebno zmanjšanje emisij.
- (49) Prodaja pravic na dražbi je najpreprostejši in ekonomsko najučinkovitejši način dodeljevanja pravic do emisije, s katerim se tudi preprečijo nepričakovani dobički. Stavbni sektor in sektor cestnega prometa se spopadata z razmeroma majhnim pritiskom konkurence zunaj Unije ali pa se z njim sploh ne spopadata, poleg tega pa nista izpostavljena tveganju premestitve emisij CO₂. Zato bi se morale pravice za stavbe in cestni promet dodeliti le na podlagi prodaje na dražbi, brezplačne dodelitve pa ne bi smelo biti.

²⁵ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

- (50) Za zagotovitev nemotenega začetka trgovanja z emisijami v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa ter ob upoštevanju potrebe urejanih subjektov po tem, da se zavarujejo pred cenovnim ali likvidnostnim tveganjem ali kupijo pravice vnaprej, da zmanjšajo tako tveganje, bi bilo treba v zgodnji fazi prodati večjo količino pravic na dražbi. Zato bi morale biti količine pravic za prodajo na dražbi leta [...] 2027 30 % večje od skupne količine pravic za leto [...] 2027. Ta količina bi zadostovala za zagotovitev likvidnosti v primeru zmanjšanja emisij v skladu s potrebami po zmanjšanju in v primeru le postopnega zmanjšanja emisij. Podrobna pravila za to povečanje količine pravic za prodajo na dražbi v zgodnji fazi je treba določiti v delegiranem aktu v zvezi s prodajo pravic na dražbi, sprejetem v skladu s členom 10(4) Direktive 2003/87/ES.
- (51) Pravila o porazdelitvi v zvezi z deleži pravic, ki se prodajo na dražbi, so zelo pomembna za vse prihodke z dražb, ki bi se stekali v države članice, zlasti zaradi potrebe po okrepitvi zmožnosti držav članic, da obravnavajo družbene učinke signala cene ogljika v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa. Ne glede na to, da imata sektorja zelo različne značilnosti, je primerno določiti skupno pravilo o porazdelitvi, podobno tistemu, ki se uporablja za nepremične naprave. Glavni del pravic bi bilo treba porazdeliti med vse države članice na podlagi povprečne porazdelitve emisij v zajetih sektorjih v obdobju 2016–2018.

(52) Uvedbo cene ogljika v sektorju cestnega prometa in stavbnem sektorju bi bilo treba dopolniti z učinkovitim družbenim nadomestilom, zlasti ob upoštevanju obstoječih ravni energetske revščine. Leta 2018 je približno 34 milijonov Evropejcev navedlo, da ne morejo ustrezno ogrevati svojih domov, medtem ko je v anketi na ravni EU leta 2019²⁶ 6,9 % prebivalstva Unije navedlo, da si ne morejo privoščiti ustreznega ogrevanja svojih domov. Za zagotovitev učinkovitega družbenega in distribucijskega nadomestila bi morale države članice [...] prihodke z dražb porabiti za namene, povezane s podnebjem in energijo, ki so že določeni za obstoječe trgovanje z emisijami, vključno z odhodki za upravljanje trgovanja z emisijami na podlagi Direktive 2003/87, pa tudi za ukrepe, ki se izrecno dodajo za obravnavo povezanih pomislekov za novi sektor cestnega prometa in stavbni sektor, vključno s povezanimi ukrepi politike na podlagi Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁷. V majhnem številu primerov, ko ni mogoče izključiti dvojnega štetja med emisijami v obstoječem sistemu trgovanja z emisijami in novim sistemom za sektor cestnega prometa in stavbni sektor, bi morale države članice te prihodke uporabiti kot nadomestilo za neizogibno dvojno štetje v skladu s pravom Unije, zato bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da se zagotovijo enotni pogoji. Prihodki z dražb bi se morali uporabiti tudi za obravnavo družbenih vidikov trgovanja z emisijami za nova sektorja s posebnim poudarkom na ranljivih gospodinjstvih, mikropodjetjih in uporabnikih prevoza. V tem duhu bo novi Socialni sklad za podnebje državam članicam zagotovil namenska finančna sredstva za podporo evropskim državljanom in državljanke, ki jih najbolj prizadene energetska revščina ali revščina na področju mobilnosti oziroma ki jih taka revščina najbolj ogroža. Ta sklad bo spodbujal pravičnost in solidarnost med državami članicami in v njih, hkrati pa bo zmanjšal tveganje energetske revščine in revščine na področju mobilnosti med prehodom. Temeljlil bo na obstoječih solidarnostnih mehanizmih in jih dopolnjeval. [...] **Prihodke, ustvarjene s prodajo pravic za stavbni sektor in sektor cestnega prometa na dražbi s strani Komisije v višini do 59 000 000 000 EUR, bi bilo treba uporabiti za financiranje Socialnega sklada za podnebje v obliki začasnih zunanjih namenskih prejemkov, in sicer do razprav in posvetovanj o predlogu Komisije z dne XX. decembra 2021 o vzpostavitvi novega vira lastnih sredstev iz naslova EU ETS v skladu s členom 311(3) PDEU.**

²⁶ Podatki iz leta 2018. Eurostat, SILC [ilc_mdcs01].

²⁷ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1–56).

Če bo sprejet sklep v skladu s členom 311(3) PDEU o določitvi tega novega vira lastnih sredstev, je treba določiti, da isti prihodek z začetkom veljavnosti takega sklepa preneha biti zunanji namenski prejemek. To ne posega v izid pogajanj o večletnem finančnem okviru po letu 2027.

- (53) Poročanje o uporabi prihodkov z dražb bi bilo treba uskladiti s sedanjim poročanjem v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸.
- (54) [...]
- (55) Urejani subjekti, zajeti s trgovanjem z emisijami v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, bi morali predati pravice za svoje preverjene emisije v količinah, ki ustrezajo količinam goriv, ki so jih sprostili v porabo. Pravice za svoje preverjene emisije bi morali prvič predati leta [...] 2027. Da bi se upravno breme čim bolj zmanjšalo, bi se moralo več pravil, ki se uporabljajo za obstoječi sistem za trgovanje z emisijami za nepremične naprave in letalstvo, ob potrebnih prilagoditvah uporabljati za trgovanje z emisijami za stavbni sektor in sektor cestnega prometa. To vključuje zlasti pravila o prenosu, predaji in ukinitvi pravic ter pravila o veljavnosti pravic, sankcijah, pristojnih organih in obveznostih držav članic glede poročanja.

²⁸ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

(55a) Nekatere države članice že imajo nacionalne davke na ogljikov dioksid, ki se uporabljajo za sektor cestnega prometa in stavbni sektor. Zato bi bilo treba do konca leta 2030 uvesti začasno odstopanje. Za zagotovitev ciljev Direktive 2003/87/ES in skladnosti novega sistema trgovanja z emisijami bi morala biti možnost uporabe navedenega odstopanja na voljo le, kadar je nacionalna davčna stopnja višja od povprečne cene na dražbi za zadevno leto, in bi se morala uporabljati samo za obveznost predaje urejanih subjektov, ki plačujejo tak davek. Za zagotovitev stabilnosti in preglednosti sistema bi bilo treba o nacionalnih davkih, vključno z ustreznimi davčnimi stopnjami, ob koncu obdobja za prenos te direktive uradno obvestiti Komisijo. Odstopanje ne bi smelo vplivati na zunanje namenske prejemke za Socialni sklad za podnebje ali – če so določena v skladu s členom 311(3) PDEU – na lastna sredstva iz naslova prihodkov z dražb iz sistema za trgovanje z emisijami v sektorju cestnega prometa in stavbnem sektorju.

(56) Da bi bilo trgovanje z emisijami v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa učinkovito, bi morale biti mogoče spremljati emisije z visoko stopnjo gotovosti in ob razumnih stroških. Emisije bi se morale pripisati urejanim subjektom na podlagi količin goriva, sproščenih v porabo, in kombinirati s faktorjem emisije. Urejani subjekti bi morali biti zmožni zanesljivo in natančno opredeliti sektorje, v katerih se goriva sprostijo v porabo, in končne uporabnike goriv ter razlikovati med njimi, da se preprečijo nezaželeni učinki, kot je dvojno breme. Za razpoložljivost zadostnih podatkov za določitev skupnega števila pravic za obdobje 2028–2030 bi morali urejani subjekti, ki imajo dovoljenje na začetku delovanja sistema leta 2025, sporočiti svoje povezane zgodovinske emisije za leto 2024.

(57) Primerno je, da se uvedejo ukrepi za obravnavo morebitnega tveganja pretiranih zvišanj cen, ki lahko – če so posebno visoke na začetku trgovanja z emisijami v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa – ogrozijo pripravljenost gospodinjstev in posameznikov za vlaganje v zmanjšanje svojih emisij toplogrednih plinov. Ti ukrepi bi morali dopolnjevati zaščitne ukrepe, določene v okviru rezerve za stabilnost trga, ki je bila vzpostavljena s Sklepom (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta²⁹ ter je začela delovati leta 2019. Medtem ko bo cena ogljika še naprej določal trg, se bo izvajanje zaščitnih ukrepov sprožilo na podlagi avtomatizma, temelječega na pravilih, pri čemer se bodo pravice sprostile iz rezerve za stabilnost trga le, če bodo izpolnjeni konkretni sprožilni pogoji na podlagi zvišanja povprečne cene pravice. Ta dodatni mehanizem bi moral biti tudi zelo odziven, da bi se obravnavala pretirana nestanovitnost zaradi dejavnikov, ki niso spremembe temeljev trga. Ukrepi bi morali biti prilagojeni različnim ravnom pretiranega zvišanja cen, s čimer se bodo zagotovile različne stopnje posredovanja. Komisija bi morala pozorno spremljati sprožilne pogoje, ob izpolnjenih pogojih pa nujno sprejeti ukrepe. To ne vpliva na morebitne spremljevalne ukrepe, ki jih države članice sprejmejo za obravnavo škodljivih družbenih učinkov.

²⁹ Sklep (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in spremembi Direktive 2003/87/ES (UL L 264, 9.10.2015, str. 1).

- (58) Komisija bi morala spremljati uporabo trgovanja z emisijami v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, vključno s stopnjo cenovne konvergence z obstoječim ETS, po potrebi pa bi bilo treba Evropskemu parlamentu in Svetu predlagati pregled za izboljšanje uspešnosti, upravljanja in praktične uporabe trgovanja z emisijami za navedena sektorja na podlagi pridobljenega znanja in povečane cenovne konvergence. Od Komisije bi se moralo zahtevati, naj predloži prvo poročilo o tem do 1. januarja 2028.
- (59) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje člena 3gd(3), člena 12(3b) in člena 14(1) Direktive 2003/87/ES bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Za zagotovitev sinergij z obstoječim regulativnim okvirom bi bilo treba prenos izvedbenih pooblastil iz členov 14 in 15 navedene direktive razširiti na sektor cestnega prometa in stavbni sektor. Navedena izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰.

³⁰ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (60) Za sprejemanje nezakonodajnih aktov, ki se splošno uporabljajo in dopolnjujejo ali spreminjajo nekatere nebistvene elemente zakonodajnega akta, bi bilo treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti na Komisijo v zvezi s členom 10(4) in členom 10a(8) navedene direktive. Poleg tega bi bilo treba za zagotovitev sinergij z obstoječim regulativnim okvirom prenos pooblastil iz člena 10(4) in člena 10a(8) Direktive 2003/87/ES razširiti na sektor cestnega prometa in stavbni sektor. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov. V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih³¹ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (61) Dobro delujoč prenovljen EU ETS z instrumentom za stabilizacijo trga je za Unijo ključno sredstvo za uresničitev dogovorjenega cilja za leto 2030 in zavez iz Pariškega sporazuma. Rezerva za stabilnost trga je namenjena obravnavanju neravnovesja med ponudbo pravic na trgu in povpraševanjem po njih. V skladu s členom 3 Sklepa (EU) 2015/1814 je treba rezervo pregledati tri leta po začetku delovanja, pri tem pa je treba nameniti posebno pozornost odstotku za določitev števila pravic, ki se vključijo v rezervo za stabilnost trga, mejni vrednosti za skupno število pravic v obtoku, ki določa vključitev pravic, in številu pravic, ki naj bi se sprostile iz rezerve.

³¹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (62) Ob upoštevanju potrebe po jasnejšem signalu za naložbe za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij in za okrepitev EU ETS bi bilo treba Sklep (EU) 2015/1814 spremeniti, da se poviša odstotna stopnja za določitev števila pravic, ki se vsako leto vključijo v rezervo za stabilnost trga. Poleg tega bi morala biti vključitev za nižje ravni skupnega števila pravic v obtoku enaka razliki med skupnim številom pravic v obtoku in mejno vrednostjo, ki določa vključitev pravic. S tem bi se preprečila precejšnja negotovost glede količin pravic za prodajo na dražbi, ki se pojavi, kadar je skupno število pravic v obtoku blizu mejne vrednosti, hkrati pa zagotovilo, da presežek doseže razpon količine, v katerem naj bi trg ogljika deloval uravnoteženo.
- (63) Za zagotovitev predvidljivosti ravni pravic, ki ostanejo v rezervi za stabilnost trga po prenehanju veljavnosti, prenehanje veljavnosti pravic v rezervi ne bi smelo biti več odvisno od količin pravic za prodajo na dražbi iz prejšnjega leta. Zato bi bilo treba določiti število pravic v rezervi na 400 milijonov pravic, kar ustreza spodnji mejni vrednosti za skupno število pravic v obtoku.
- (64) Analiza ocene učinka, priložene predlogu te direktive, je pokazala tudi, da bi bilo treba neto povpraševanje v letalstvu vključiti v skupno število pravic v obtoku. Ker se lahko pravice za letalstvo uporabljajo enako kot splošne pravice, bi rezerva z vključitvijo letalstva postala točnejše in s tem boljše orodje za zagotavljanje stabilnosti trga. Izračun skupnega števila pravic v obtoku bi moral vključevati emisije iz letalstva in pravice, izdane v zvezi z letalstvom, od leta po začetku veljavnosti te direktive.
- (65) Za pojasnitev izračuna skupnega števila pravic v obtoku bi bilo treba v Sklepu (EU) 2015/1814 navesti, da ponudba pravic vključuje samo pravice, ki so bile izdane in niso bile vključene v rezervo za stabilnost trga. Poleg tega se število pravic v rezervi za stabilnost trga v formuli ne bi smelo več odšteti od ponudbe pravic. Ta sprememba ne bi bistveno vplivala na rezultat izračuna skupnega števila pravic v obtoku niti na pretekle izračune skupnega števila pravic v obtoku ali rezervo.

- (66) Za ublažitev tveganja neravnovesij med ponudbo in povpraševanjem, povezanega z začetkom trgovanja z emisijami za stavbni sektor in sektor cestnega prometa, ter zagotovitev večje odpornosti proti pretresom na trgu bi se moral na pravilih temelječi mehanizem rezerve za stabilnost trga uporabljati za navedena nova sektorja. Da bi lahko rezerva začela delovati od začetka delovanja sistema, bi morala na začetku vključevati 600 milijonov pravic za trgovanje z emisijami v sektorju cestnega prometa in stavbnem sektorju. Za začetno spodnjo in zgornjo mejno vrednost, na podlagi katerih se izvede sprostitve pravic iz rezerve ali njihova vključitev v rezervo, bi se morala uporabljati splošna klavzula ponovnega pregleda. Za druge elemente, kot je objavljane skupnega števila pravic v obtoku ali količine pravic, sproščenih iz rezerve ali vključenih vanjo, bi se morala uporabljati pravila rezerve, ki se uporabljajo za druge sektorje.
- (67) Uredbo (EU) 2015/757 je treba spremeniti, da se bo upoštevala vključitev sektorja pomorskega prevoza v EU ETS. Spremeniti bi jo bilo treba tako, da bi se od družb zahtevalo, naj sporočajo podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe ter predložijo svoje preverjene načrte za spremljanje in podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe pristojnemu upravnemu organu v odobritev. Za zagotovitev skladnosti pri upravljanju in izvrševanju bi moral biti subjekt, odgovoren za skladnost s to uredbo, isti kot subjekt, odgovoren za skladnost z Direktivo 2003/87/ES. Poleg tega bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo metod za spremljanje emisij [...] in pravil o spremljanju ter vseh drugih ustreznih informacij iz Uredbe (EU) 2015/757 za zagotovitev učinkovitega delovanja EU ETS na upravni ravni ter za dopolnitev Uredbe (EU) 2015/757 s pravili za odobritev načrtov za spremljanje in njihovih sprememb s strani upravnih organov, pravili za spremljanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe, njihovo sporočanje in predložitev ter pravili za preverjanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe in za izdajanje poročila o preverjanju v zvezi s podatki o zbirnih emisijah na ravni družbe. Podatki, ki se spremljajo, sporočajo in preverjajo na podlagi Uredbe (EU) 2015/757, bi se lahko uporabili tudi za skladnost z drugimi zakoni Unije, v skladu s katerimi je treba spremljati, sporočati in preverjati iste informacije o ladjah.

(67a) Ker ciljev te direktive, tj. spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov na stroškovno in ekonomsko učinkovit način, ki je sorazmeren s tem ciljem za leto 2030, da se z razširjenim in spremenjenim tržnim mehanizmom na ravni Unije zmanjšajo neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev³².

(68) Direktivo 2003/87/ES, Sklep (EU) 2015/1814 in Uredbo (EU) 2015/757 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2003/87/ES

Direktiva 2003/87/ES se spremeni:

(1) v členu 2 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Ta direktiva se uporablja za dejavnosti, navedene v prilogah I in III, in toplogredne pline, navedene v Prilogi II. Kadar naprava, ki je vključena na področje uporabe EU ETS zaradi obratovanja kurilnih enot s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW, spremeni svoje proizvodne procese, da bi zmanjšala emisije toplogrednih plinov, in ne dosega več tega praga, država članica da upravljavcu možnost, da [...] ostane vključen v področje uporabe EU ETS do konca ustreznega petletnega obdobja iz člena 11(1), drugi pododstavek, po spremembi svojega proizvodnega procesa. Zadevna država članica Komisijo uradno obvesti o spremembah v primerjavi s seznamom, predloženim Komisiji na podlagi člena 11(1).

³² Standardna uvodna izjava o subsidiarnosti in sorazmernosti.

2. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v kakršne koli zahteve na podlagi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta(*).

(*) Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).“;

(2) člen 3 se spremeni:

(a) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„emisije“ pomeni izpust toplogrednih plinov iz virov v napravi ali izpust plinov, navedenih za zadevno dejavnost, iz zrakoplova, ki opravlja letalsko dejavnost, navedeno v Prilogi I, ali z ladij, ki opravljajo dejavnost pomorskega prevoza, navedeno v Prilogi I, ali izpust toplogrednih plinov, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III;“;

(b) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„dovoljenje za emisije toplogrednih plinov“ pomeni dovoljenje, izdano v skladu s členi 5, 6 in 30b;“;

(c) točka (u) se črta;

(d) dodajo se naslednje točke (v) do (z):

„ladjarska družba“ pomeni lastnika ladje ali katero koli drugo organizacijo ali osebo, kot je upravljavec ali zakupnik gole ladje, ki je od lastnika ladje prevzela odgovornost za upravljanje ladje ter je s prevzemom te odgovornosti soglašala, da bo prevzela vse dolžnosti in odgovornosti, ki jih nalaga Mednarodni kodeks za varno upravljanje ladij in preprečevanje onesnaževanja iz Priloge I k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 336/2006(*);

(*) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 336/2006 z dne 15. februarja 2006 o izvajanju Mednarodnega kodeksa za varno upravljanje ladij v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3051/95 (UL L 64, 4.3.2006, str. 1).

(w) ‚upravni organ za ladjarske družbe‘ pomeni organ, pristojen za upravljanje EU ETS v zvezi z ladjarsko družbo v skladu s členom 3gd;“;

(wa) ‚pristanišče postanka‘ pomeni pristanišče, v katerem se ladja ustavi, da bi natovorila ali raztovorila tovor ali vkrcala ali izkrcala potnike, pri čemer so izvzeti postanki, namenjeni izključno oskrbi z gorivom ali zalogami, menjavi posadke, postankom v suhem doku ali popravilom ladje in/ali njene opreme, postanki v pristanišču, ker ladja potrebuje pomoč ali je v stiski, prevozi z ene ladje na drugo izven pristanišč ter postanki, ki so namenjeni izključno iskanju zavetja pred slabim vremenom ali so potrebni zaradi dejavnosti iskanja in reševanja ter postanki kontejnerskih ladij v sosednjem pristanišču za pretovarjanje kontejnerjev, navedenih v izvedbenem aktu, sprejetem v skladu s členom 3g(1);

(wb) ‚potniška ladja za križarjenje‘ pomeni potniško ladjo, ki nima krova za tovor in je namenjena izključno za komercialni prevoz potnikov s prenočiščem med plovbo po morju;

(x) ‚urejani subjekt‘ za namene poglavja IVa pomeni vsako fizično ali pravno osebo, razen končnega porabnika goriv, ki opravlja dejavnosti iz Priloge III in spada v eno od naslednjih kategorij:

- (i) v primeru prenosa goriva skozi trošarinsko skladišče, kot je opredeljeno v členu 3(11) Direktive Sveta (EU) 2020/262(*), imetnik trošarinskega skladišča, kot je opredeljen v členu 3(1) navedene direktive, ki postane zavezanec za plačilo trošarine v skladu s členom 7 navedene direktive;

- (ii) če se točka (i) ne uporablja, vsaka druga oseba, ki za goriva, zajeta s tem poglavjem, postane zavezanec za plačilo trošarine v skladu s členom 7 Direktive Sveta (EU) 2020/262;
- (iii) če se točki (i) in (ii) ne uporabljata, vsaka druga oseba, ki jo morajo ustrezni pristojni organi države članice registrirati, da lahko postane zavezanec za plačilo trošarine, vključno z vsako osebo, oproščeno plačila trošarine, kot je navedeno v členu 21(5), četrti pododstavek, Direktive Sveta 2003/96/ES(**);
- (iv) če se točke (i), (ii) in (iii) ne uporabljajo ali če je več oseb solidarno zavezanih plačilu iste trošarine, katera koli oseba, ki jo imenuje država članica;

(*) Direktiva Sveta (EU) 2020/262 z dne 19. decembra 2019 o določitvi splošnega režima za trošarino (UL L 58, 27.2.2020, str. 4).

(**) Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).

(y) ‚gorivo‘ za namene poglavja IVa pomeni katero koli gorivo, navedeno v preglednici A in preglednici C Priloge I k Direktivi 2003/96/ES, ter kateri koli drug proizvod, ki se prodaja kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje, kot je določen v členu 2(3) navedene direktive;

(z) ‚sprostitev v porabo‘ ima za namene poglavja IVa enak pomen kot v členu 6(3) Direktive Sveta (EU) 2020/262.“;

(3) naslov poglavja II se nadomesti z naslednjim::

„LETALSTVO IN POMORSKI PREVOZ“;

- (4) člen 3a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3a

Področje uporabe

Členi 3b do 3f se uporabljajo za dodelitev in izdajo pravic v zvezi z letalskimi dejavnostmi iz Priloge I. Členi 3g do 3ge se uporabljajo v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza iz Priloge I.”;

- (5) člena 3f in 3g se nadomestita z naslednjim:

„Člen 3f

Načrti za spremljanje in poročanje

Država članica upravljavka zagotovi, da vsak operator zrakoplova pristojnemu organu v tej državi članici predloži načrt za spremljanje, v katerem so določeni ukrepi za spremljanje emisij in podatkov o tonskih kilometrih ter poročanje o njih za namene vloge v skladu s členom 3e, in da te načrte odobri pristojni organ v skladu z akti iz člena 14.

Člen 3g

Področje uporabe za dejavnosti pomorskega prevoza

1. Dodelitev pravic in zahteve za predajo v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza se uporabljajo za petdeset odstotkov (50 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka pod jurisdikcijo države članice in prihodom v pristanišče postanka zunaj jurisdikcije države članice, petdeset odstotkov (50 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka zunaj jurisdikcije države članice in prihodom v pristanišče postanka pod jurisdikcijo države članice, sto odstotkov (100 %) emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka pod jurisdikcijo države članice in prihodom v pristanišče postanka pod jurisdikcijo države članice, ter sto odstotkov (100 %) emisij z ladij med privezom v pristanišču postanka pod jurisdikcijo države članice.

Komisija do 31. decembra 2023 z izvedbenimi akti določi seznam sosednjih pristanišč za pretovarjanje kontejnerjev in ta seznam nato posodobi pred 31. decembrom vsaki dve leti.

V teh izvedbenih aktih se navedejo sosednja pristanišča za pretovarjanje kontejnerjev, ki se nahajajo zunaj Unije, vendar manj kot 300 morskih milj od ozemlja Unije, kjer delež pretovarjanja kontejnerjev, merjen v enoti, ki ustreza kontejnerju dolžine 20 čevljev, presega 65 % celotnega kontejnerskega prometa tega pristanišča v zadnjem dvanajstmesečnem obdobju, za katerega so na voljo ustrezni podatki. Za namene tega odstavka se šteje, da so kontejnerji pretovorjeni, kadar se raztovorijo z ladje v pristanišče izključno zaradi natovarjanja na drugo ladjo. Seznam ne vključuje pristanišč v tretji državi, ki učinkovito uporablja ukrepe, enakovredne tej direktivi.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).

2. Členi 9, 9a in 10 se uporabljajo za dejavnosti pomorskega prevoza enako kot za druge dejavnosti, zajete z EU ETS, z naslednjo izjemo glede uporabe člena 10.

Do 31. decembra 2030 se delež pravic dodeli državam članicam, v katerih je delež ladjarskih družb, za katere bi bile države članice odgovorne v skladu s členom 3gd, glede na prebivalstvo leta 2020 in na podlagi podatkov, ki so na voljo za obdobje 2018–2020, večji kot 15 ladjarskih družb na milijon prebivalcev. Količina pravic ustreza 3,5 % dodatne količine pravic [...] zaradi povečanja mejne vrednosti za pomorski promet iz člena 9, tretji pododstavek, v zadevnem letu. Za leta 2024 do 2027 se količina pravic dodatno pomnoži z odstotki, ki se uporabljajo za zadevno leto v skladu s členom 3ga, točke (a) do (d). Prihodke od prodaje tega deleža pravic na dražbi bi bilo treba uporabiti za namene iz člena 10(3), točka (g) – v zvezi s pomorskim sektorjem – in točki (f) in (i). 50 % količine pravic se razdeli med zadevne države članice na podlagi deleža ladjarskih družb, za katere so zadevne države članice odgovorne, preostanek pa se razdeli mednje v enakih deležih;

- (6) dodajo se naslednji členi 3ga do 3ge:

„Člen 3ga

Postopno uvajanje zahtev za pomorski prevoz

Ladjarske družbe so odgovorne za predajo pravic v skladu z naslednjim razporedom:

- (a) 20 % preverjenih emisij, sporočenih za [...] [prvo polno leto po roku za prenos te direktive o spremembi];

- (b) 45 % preverjenih emisij, sporočenih za [...] [drugo polno leto po roku za prenos te direktive o spremembi];
- (c) 70 % preverjenih emisij, sporočenih za [...] [tretje polno leto po roku za prenos te direktive o spremembi];
- (d) 100 % preverjenih emisij, sporočenih za [...] [četrto polno leto po roku za prenos te direktive o spremembi] in nato vsako naslednje leto.

Kolikor se preda manj pravic v primerjavi s preverjenimi emisijami iz pomorskega prevoza za [...] [prva tri leta po roku za prenos te direktive o spremembi], se po določitvi razlike med preverjenimi emisijami in predanimi pravicami v posameznem letu ustrezna količina pravic ukine, namesto da bi se prodala na dražbi v skladu s členom 10.

Člen 3gaa

Določbe za prenos stroškov ETS z ladjarske družbe na drug subjekt

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je ladjarska družba, kadar končna odgovornost za nakup goriva in/ali upravljanje ladje prevzame [...] subjekt, ki ni ladjarska družba, upravičena, da od tega subjekta prejme povračilo za stroške, ki izhajajo iz predaje pravic. Upravljanje ladje za namene tega člena pomeni določanje prepeljanega tovora, [...] poti in hitrosti ladje. [...] Ladjarska družba ostaja odgovorni subjekt za predajo pravic v skladu s členoma 3ga in 12 te direktive ter za splošno skladnost z določbami nacionalnega prava, s katerim se prenaša ta direktiva. Države članice zagotovijo, da ladjarske družbe, za katere so odgovorne, izpolnjujejo svoje obveznosti predaje pravic, ne glede na njihovo pravico, da jim komercialni prevozniki povrnejo stroške, ki izhajajo iz predaje.

Člen 3gb

Spremljanje emisij iz pomorskega prevoza in poročanje o njih

Upravni organ za ladjarske družbe v zvezi z emisijami iz dejavnosti pomorskega prevoza, navedenih v Prilogi I, zagotovi, da ladjarska družba, za katero je pristojen, v poročevalnem obdobju spremlja ustrezne parametre in poroča o njih ter upravnemu organu predloži podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta(*).

(* Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55).

Člen 3gc

Preverjanje in akreditacija emisij iz pomorskega prevoza

Upravni organ za ladjarske družbe zagotovi, da se sporočanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni ladjarske družbe, ki jih predloži ladjarska družba v skladu s členom 3gb, preveri in da je preveritelj akreditiran v skladu s pravili o preverjanju in akreditaciji iz poglavja III Uredbe (EU) 2015/757 (*).

(* Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55).

Člen 3gd

Upravni organ za ladjarske družbe

1. Upravni organ za ladjarske družbe je:

- (a) v primeru ladjarske družbe, registrirane v državi članici, država članica, v kateri je registrirana ladjarska družba;
- (b) v primeru ladjarske družbe, ki ni registrirana v državi članici, država članica, v kateri je imela navedena ladjarska družba v zadnjih [...] štirih letih spremljanja po ocenah največ postankov v pristaniščih pri plovbah, ki spadajo na področje uporabe iz člena 3g;
- (c) v primeru ladjarske družbe, ki ni registrirana v državi članici in v preteklih [...] štirih letih spremljanja ni opravila plovbe, ki spada na področje uporabe iz člena 3g, je upravni organ država članica [...], v katero je ladja ladjarske družbe priplula ali v kateri je začela prvo plovbo, ki spada na področje uporabe iz člena 3g.

[...]

2. Komisija na podlagi najboljših razpoložljivih informacij z izvedbenimi akti pripravi:

- (a) pred 1. februarjem [...] [2024/leto [...] po roku za prenos te direktive o spremembi] seznam ladjarskih družb, ki so opravile pomorsko dejavnost iz Priloge I, ki je 1. januarja [...] [2024/leto [...] po roku za prenos te direktive o spremembi] ali z učinkom od tega datuma spadala na področje uporabe, opredeljeno v členu 3g, pri čemer za vsako ladjarsko družbo navede upravni organ v skladu z odstavkom 1, in

- (b) nato vsaki dve leti [...] pred 1. februarjem posodobljen seznam za pripis ladjarskih družb, registriranih v državi članici, drugemu upravnemu organu, če so spremenile državo članico registracije znotraj Unije, v skladu z odstavkom 1(a) tega člena [...] ali za vključitev ladjarskih družb, ki so pozneje opravile pomorsko dejavnost iz Priloge I, ki spada na področje uporabe, opredeljeno v členu 3g, v skladu z odstavkom 1(c) tega člena in
- (c) nato vsaka štiri leta pred 1. februarjem posodobljen seznam za pripis ladjarskih družb, ki niso registrirane v državi članici, drugemu upravnemu organu v skladu z odstavkom 1(b) tega člena.
- 2a. Upravni organ, ki je na podlagi seznama, pripravljenega v skladu z odstavkom 2, odgovoren za ladjarsko družbo, to odgovornost ohrani ne glede na naknadne spremembe dejavnosti ali registracije ladjarske družbe, dokler te spremembe niso razvidne na posodobljenem seznamu.
3. Komisija sprejme izvedbene akte za določitev podrobnih pravil v zvezi z upravljanjem ladjarskih družb s strani upravnih organov na podlagi te direktive. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).

Poročanje in pregled

1. [...] Če Mednarodna pomorska organizacija sprejme globalni tržni ukrep za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prevoza, Komisija zaradi upoštevanja takega razvoja dogodkov pregleda to direktivo. [...] V ta namen nemudoma, vsekakor pa pred pregledom globalnega stanja leta 2028 in najpozneje 30. septembra 2028 [...], Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo [...]. V tem poročilu preuči ta ukrep glede na cilje Pariškega sporazuma in njegovo splošno okoljsko celovitost. Preuči tudi vsa vprašanja v zvezi z morebitnim soobstojem ali uskladitvijo te direktive z navedenim ukrepom. Poročilo po potrebi [...] priloži zakonodajni predlog za [...] spremembo te direktive [...] v skladu z zavezami Unije glede emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu ter z namenom ohranjanja okoljske celovitosti in učinkovitosti podnebnih ukrepov Unije, kar bi zagotovilo ustrezno izvajanje globalnega tržnega ukrepa, ki ga je sprejela Mednarodna pomorska organizacija, in bi se obenem upoštevala potreba po skladnosti med EU ETS in globalnim tržnim ukrepom ter po preprečevanju kakršnega koli posledičnega znatnega dvojnega bremena.
2. Komisija spremlja izvajanje tega poglavja v zvezi s pomorskim prevozom, zlasti z namenom odkrivanja izogibanja, da bi le-tega preprečila že v zgodnji fazi, in poroča o morebitnih trendih v zvezi z družbami, ki se poskušajo izogniti izpolnjevanju zahtev iz te direktive. Po potrebi predlaga ukrepe za [...] obravnavo teh trendov.“
- 2a. Komisija najpozneje do 30. septembra 2028 oceni ustreznost podaljšanja uporabe drugega pododstavka člena 3g(2) po 31. decembru 2030 in po potrebi v ta namen predloži zakonodajni predlog.**

3. Komisija najpozneje 31. decembra 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem preuči, kako izvedljivo in stroškovno učinkovito je, da se v to direktivo vključijo:

(a) dodatne emisije toplogrednih plinov iz pomorskega prevoza,

(b) emisije z ladij z bruto tonažo [...] pod 5000, vendar ne pod 400, **zlasti na podlagi analize, priložene pregledu Uredbe (EU) 2015/757, ki ga je treba izvesti do konca leta 2024.**

V navedenem poročilu se upoštevajo tudi medsebojne povezave med to direktivo in Uredbo (EU) 2015/757 ter izkušnje z njuno uporabo. Komisija v tem poročilu preuči tudi, kako bi lahko ta direktiva najbolje spodbudila uporabo obnovljivih in nizkoogljičnih pomorskih goriv na podlagi življenjskega cikla. Po potrebi so mu lahko priloženi tudi zakonodajni predlogi:

(7) člen 3h se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3h

Področje uporabe

Določbe tega poglavja se uporabljajo za dovoljenja za emisije toplogrednih plinov ter dodelitev in izdajo pravic v zvezi z dejavnostmi iz Priloge I, ki niso letalske dejavnosti ali dejavnosti pomorskega prevoza.“;

(8) v členu 6(2) se točka (e) nadomesti z naslednjim:

„(e) obveznost, da upravljavec naprave v štirih mesecih po koncu koledarskega leta preda količino pravic, ki ustreza skupnim emisijam naprave v koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15.“;

(9) člen 8 se spremeni:

(a) besedilo „Evropskega parlamenta in Sveta (1)“ in opomba (1) se črtata;

(b) doda se naslednji odstavek:

„Komisija pregleda učinkovitost sinergij z Direktivo 2010/75/EU. Za okolje in podnebje pomembna dovoljenja morajo biti usklajena, da se zagotovi učinkovito in hitrejše izvajanje ukrepov, potrebnih za izpolnjevanje podnebnih in energetskih ciljev EU. Komisija lahko predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu v okviru katerega koli prihodnjega pregleda te direktive.“;

(10) v členu 9 se doda naslednji odstavek:

„V letu [leto po začetku veljavnosti te spremembe] se skupna količina pravic za Unijo zmanjša za [-- milijonov pravic (se določi glede na leto začetka veljavnosti)]. Istega leta se skupna količina pravic za Unijo poveča za [79 -- milijonov pravic (79 milijonov pravic, če je začetek veljavnosti v letu 2023 / 75 milijonov pravic, če je začetek veljavnosti v letu 2024)] za pomorski prevoz. Od leta [leto po začetku veljavnosti te spremembe] je linearni faktor 4,2 %. Komisija objavi skupno količino pravic za Unijo v treh mesecih od [vstaviti datum začetka veljavnosti spremembe]. Linearni faktor se uporablja tudi za pravice, ki ustrezajo povprečnim emisijam iz dejavnosti pomorskega prevoza, ki so bile sporočene v skladu z Uredbo (EU) 2015/757 za leti 2018 in 2019 ter so obravnavane v členu 3g.

Komisija objavi skupno količino pravic za Unijo v treh mesecih od [vstaviti datum začetka veljavnosti spremembe].“;

(11) člen 10 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2 % skupne količine pravic v obdobju 2021–2030 se prodata na dražbi, da se vzpostavi sklad za izboljšanje energijske učinkovitosti in modernizacijo energetskih sistemov določenih držav članic (v nadaljnjem besedilu: države članice upravičenke), kot je določeno v členu 10d (v nadaljnjem besedilu: sklad za modernizacijo). Država članica, ki je upravičena do te količine pravic, je država članica, katere BDP na prebivalca po tržnih cenah znaša manj kot 60 % povprečja Unije leta 2013. Sredstva, ki ustrezajo tej količini pravic, se porazdelijo v skladu z delom A Priloge IIb.

Poleg tega se 2,5 % skupne količine pravic med letoma [leto po začetku veljavnosti Direktive] in 2030 proda na dražbi za sklad za modernizacijo. Država članica, ki je upravičena do te količine pravic, je država članica, katere BDP na prebivalca po tržnih cenah znaša manj kot [...] 75 % povprečja Unije v obdobju 2016–2018. Sredstva, ki ustrezajo tej količini pravic, se porazdelijo v skladu z delom B Priloge IIb.“;

(b) v odstavku 3 se prvi in drugi stavek nadomestita z naslednjim:

„3. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, razen prihodkov, ki se opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311(3) PDEU in vključijo v proračun Unije. Države članice [...] bi morale te prihodke [...], razen tistih, ki so uporabljeni za nadomestilo za posredne stroške zmanjševanja emisij iz člena 10a(6) ali enakovredne finančne vrednosti teh prihodkov, uporabiti za enega ali več naslednjih namenov:“;

(c) v odstavku 3 se točka (h) nadomesti z naslednjim:

„(h) ukrepe, katerih namen je izboljšanje energijske učinkovitosti, sistemov daljinskega ogrevanja in izolacije ali zagotavljanje finančne podpore za obravnavo socialnih vprašanj v gospodinjstvih z nizkim ali srednjim prihodkom, med drugim z znižanjem izkrivljajočih davkov;“;

(ca) v odstavku 3 se pododstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„Šteje se, da so države članice izpolnile določbe tega odstavka, če so vzpostavile in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore, tudi v državah v razvoju, ali notranje regulativne politike, pri katerih se uporablja finančna podpora, določena za namene iz prvega pododstavka, in katerih vrednost je enaka prihodkom iz prvega pododstavka. “;

(d) v odstavku 4 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive glede časovnega načrta, upravljanja in drugih vidikov dražbe, vključno z načini dražbe, ki so potrebni za prenos deleža prihodkov v proračun Unije kot zunanjih namenskih prejemkov v skladu s členom 30d(3a) ali kot lastnih sredstev v skladu s členom 311(3) PDEU, da se zagotovi njena odprta, pregledna, usklajena in nediskriminatorna izvedba.“;

(12) člen 10a se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) za drugim pododstavkom se vstavi naslednji [...] pododstavek:

[...]Naprave v sektorjih ali delih sektorjev, ki so zajeti z drugimi ukrepi za obravnavanje tveganja premestitve emisij CO₂, kot so določeni v Uredbi (EU) .../.. [sklic na CBAM](**), ne prejmejo brezplačne dodelitve. Ukrepi iz prvega pododstavka se ustrezno prilagodijo.

(*) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).“;

(**) [*polni sklic na CBAM*]

(ii) na koncu tretjega pododstavka se doda naslednji stavek:

„Za zagotovitev dodatnih spodbud za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izboljšanje energijske učinkovitosti se določene ex-ante referenčne vrednosti celotne Unije pregledajo pred obdobjem 2026–2030 za morebitno spremembo opredelitev in meja sistema obstoječih referenčnih vrednosti za proizvode.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 1a:

„1a. Od datuma začetka uporabe mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah se brezplačna dodelitev ne zagotovi v zvezi s proizvodnjo proizvodov iz Priloge I k uredbi o [CBAM].

Z odstopanjem od prejšnjega pododstavka je proizvodnja teh proizvodov v prvih letih izvajanja uredbe o [CBAM] upravičena do brezplačne dodelitve manjših količin pravic. Uporabi se faktor (faktor CBAM) za zmanjšanje brezplačne dodelitve za proizvodnjo teh proizvodov. Faktor CBAM znaša 100 % v obdobju med začetkom veljavnosti [uredbe CBAM] in koncem leta 2025, nato pa se od leta 2026 do leta 2028 vsako leto zmanjša za [...] 5 odstotnih točk, **od leta 2029 do leta 2030 vsako leto za 7,5 odstotne točke**, od leta 2031 do leta 2032 vsako leto za 10 odstotnih točk [...], od leta 2033 do leta 2034 vsako leto za 15 odstotnih točk in v letu 2035 za 20 odstotnih točk, da do desetega leta doseže 0 %.

Zmanjšanje brezplačne dodelitve se izračuna letno kot povprečni delež povpraševanja po brezplačni dodelitvi za proizvodnjo proizvodov iz Priloge I k uredbi o [CBAM] v primerjavi z izračunanim celotnim povpraševanjem po brezplačni dodelitvi za vse naprave za ustrezno obdobje iz člena 11, odstavek 1. Uporabi se faktor CBAM.

Pravice, pridobljene na podlagi zmanjšanja brezplačne dodelitve, se dajo na voljo za podporo inovacijam v skladu s členom 10a(8).“;

(c) odstavek 2 se spremeni:

(i) v tretjem pododstavku se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) Referenčne vrednosti za obdobje 2026–2030 se določijo na enak način, kot je določeno v točkah (a) in (d), **ob upoštevanju točke (e)**, na podlagi informacij, predloženih v skladu s členom 11 za leti 2021 in 2022, ter na podlagi uporabe letne stopnje zmanjšanja za vsako leto med letoma 2008 in 2028.“;

(ii) v tretjem odstavku se dodata naslednji točki (d) **in (e)**:

„(d) Kadar letna stopnja zmanjšanja presega 2,5 % ali pa je nižja od 0,2 %, so referenčne vrednosti za obdobje 2026–2030 enake referenčnim vrednostim, ki se uporabljajo v obdobju 2013–2020, zmanjšane za tisto od teh dveh odstotnih stopenj, ki je relevantna za vsako leto med letoma 2008 in 2028;

(e) V obdobju 2026–2030 sprememba opredelitev referenčnih vrednosti in meja sistema, ki se uporabljajo v skladu s petim pododstavkom člena 10a(1), ne vpliva na letno stopnjo zmanjšanja referenčne vrednosti za vročo litino.“;

(iii) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Z odstopanjem v zvezi z referenčnimi vrednostmi za aromate in sintezni plin se navedene referenčne vrednosti prilagodijo za isti odstotek kot referenčne vrednosti za rafinerije, da se ohranijo enaki konkurenčni pogoji za proizvajalce teh proizvodov.“;

(d) odstavka 3 in 4 se črtata;

(e) v odstavku 6 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice bi morale v skladu z drugim in četrtem pododstavkom sprejeti finančne ukrepe v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki se prenesejo na cene električne energije, pod pogojem, da so takšni finančni ukrepi v skladu s pravili o državni pomoči in zlasti ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence na notranjem trgu. S sprejetimi finančnimi ukrepi se ne bi smeli nadomestiti posredni stroški, zajeti z brezplačno dodelitvijo v skladu z referenčnimi vrednostmi, določenimi na podlagi odstavka 1. Kadar država članica porabi znesek, ki presega 25 % prihodkov z dražb iz člena 10, odstavek 3, v letu, v katerem so nastali posredni stroški, navede razloge za prekoračitev navedenega zneska.“;

(f) v odstavku 7 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

Od leta 2021 se pravice, ki na podlagi odstavkov 19, 20 in 22 napravam niso dodeljene, vključijo v količino pravic, prihranjenih v skladu s prvim stavkom prvega pododstavka tega odstavka.“;

(g) odstavek 8 se nadomesti z naslednjim:

„8. 325 milijonov pravic od količine, ki bi se sicer lahko dodelila brezplačno v skladu s tem členom, in 75 milijonov pravic od količine, ki bi se sicer lahko prodala na dražbi v skladu s členom 10, ter pravice, pridobljene z zmanjšanjem brezplačne dodelitve iz člena 10a(1a), se da na voljo skladu, katerega cilj je podpirati inovacije na področju nizkoogljičnih tehnologij in procesov ter prispevati k ciljem ničelnega onesnaževanja (v nadaljnjem besedilu: sklad za inovacije). Pravice, ki se ne izdajo operatorjem zrakoplovov zaradi njihovega zaprtja in ki niso potrebne za kritje morebitnega primanjkljaja pri predajah teh operatorjev, se prav tako uporabijo za podporo inovacijam, kot je navedeno v prvem pododstavku.

Poleg tega 50 milijonov nedodeljenih pravic iz rezerve za stabilnost trga dopolnjuje vse preostale prihodke od 300 milijonov pravic, ki so na voljo v obdobju 2013–2020 v skladu s Sklepom Komisije 2010/670/EU(*), in se jih porabi v ustreznem trenutku za podporo inovacijam, kot je navedeno v prvem pododstavku.³³[...]

³³ Svet je v splošnem pristopu v zvezi s predlogom uredbe ReFuel za pomorstvo sklenil črtati določbo, v skladu s katero so prihodki, ustvarjeni s kaznimi, na podlagi te uredbe zunanji namenski prejemki.

Sklad za inovacije zajema sektorje iz prilog I in III, vključno z okoljsko varnim zajemanjem in uporabo ogljika, ki bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, ter proizvodi, ki nadomeščajo ogljično intenzivne proizvode, ki se proizvajajo v sektorjih iz Priloge I, ter bo spodbujal razvoj in obratovanje projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in geološko shranjevanje CO₂, ter inovativnih tehnologij obnovljivih virov energije in shranjevanja energije; na geografsko enakomerno porazdeljenih lokacijah. Sklad za inovacije lahko podpira tudi prelomne inovativne tehnologije in infrastrukturo za razogljichenje pomorskega sektorja ter proizvodnjo nizkoogljicnih in brezogljicnih goriv za pomorski, letalski, železniški in cestni promet.

Komisija posebno pozornost nameni [...] projektom v sektorjih, zajetih z [uredbo o CBAM], da bi podprla inovacije na področju nizkoogljicnih tehnologij, zajemanja in uporabe ogljika, zajemanja in shranjevanja CO₂, energije iz obnovljivih virov in shranjevanja energije na način, s katerim se prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, s ciljem, da se projektom v teh sektorjih v obdobju 2021–2030 dodeli znaten delež ekvivalence finančne vrednosti pravic iz odstavka 1a tega člena, in lahko še pred letom 2027 objavi razpise za zbiranje predlogov, namenjene sektorjem, zajetim z [uredbo o CBAM].

Komisija posebno pozornost nameni projektom, ki neposredno ali posredno prispevajo k razogljichenju pomorskega sektorja, in lahko v ta namen po potrebi objavi razpise za zbiranje predlogov.

Upravičeni so projekti na ozemlju vseh držav članic, vključno z malimi projekti. Tehnologije, ki se podpirajo, so inovativne in brez podpore še niso tržno donosne v podobnem obsegu, vendar pa so prelomne rešitve ali dovolj zrele za uporabo v predkomercialni fazi.

Komisija zagotovi, da se pravice, predvidene za sklad za inovacije, prodajo na dražbi v skladu z načeli in načini iz člena 10(4). Prihodki od prodaje na dražbah so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razdelijo na letne obroke, izplačane v obdobju več let.

Komisija do 31. decembra 2023 in nato vsako leto Odboru za podnebne spremembe iz člena 22a(1) poroča o izvajanju sklada za inovacije, pri čemer predloži analizo projektov, ki so jim bila dodeljena sredstva, po sektorjih in državah članicah.

[...]

Komisija na zahtevo državam članicam z nizko stopnjo uspešne participacije zagotovi tehnično pomoč z namenom povečanja zmogljivosti držav članic prosilk za podporo prizadevanjem predlagateljev projektov na njihovih ozemljih za predložitev vlog za financiranje zrelih projektov iz sklada za inovacije, da se tako izboljša uspešna geografska participacija v skladu za inovacije in poveča splošna kakovost predloženih projektov. Projekti se izberejo na podlagi objektivnih in preglednih meril ob upoštevanju, kadar je to ustrezno, v kolikšni meri prispevajo k doseganju zmanjšanja emisij na raven precej pod referenčnimi vrednostmi iz odstavka 2. Komisija si prizadeva za učinkovito, na kakovosti temelječo geografsko pokritost po vsej Uniji ter zagotavlja celovito spremljanje svojega napredka in ustrezno nadaljnje ukrepanje.

Če se vlagatelji strinjajo, po zaključku razpisa za zbiranje predlogov, Komisija države članice obvesti o vlogah za financiranje projektov na njihovem ozemlju in jim posreduje podrobne informacije o teh vlogah, da bi državam članicam olajšala usklajevanje podpore projektom. Poleg tega Komisija pred dodelitvijo podpore obvesti države članice o seznamu predhodno izbranih projektov.

Projekti morajo imeti potencial za razširjeno uporabo ali za znatno zmanjšanje stroškov prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v zadevnih sektorjih. Projekti, ki vključujejo zajemanje in uporabo ogljika, zagotovijo neto zmanjšanje emisij in preprečijo emisije CO₂ ali zagotovijo trajno shranjevanje CO₂. Sklad za inovacije lahko podpira projekte na podlagi konkurenčnih razpisov, kot so pogodbe na razliko za ogljik. Kadar so nepovratna sredstva dodeljena na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, se lahko podpre do 60 % zadevnih stroškov projektov, od katerih jih do 40 % ni nujno odvisnih od preverjene preprečitve emisij toplogrednih plinov, če se ob upoštevanju uporabljenih tehnologij dosežejo vnaprej določeni mejniki. Kadar je podpora zagotovljena na podlagi konkurenčnega razpisa in kadar je v obliki tehnične pomoči, se lahko podpre do 100 % zadevnih stroškov projektov.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive glede pravil o delovanju sklada za inovacije, vključno s postopkom in merili za izbor, ter upravičenih sektorjev in tehnoloških zahtev za različne vrste podpore.

Noben projekt ne prejme podpore prek mehanizma iz tega odstavka, ki presega 15 % skupnega števila pravic, razpoložljivih za ta namen. Te pravice se upoštevajo v skladu z odstavkom 7.

Sklep Komisije 2010/670/EU z dne 3. novembra 2010 o merilih in ukrepih za financiranje komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in geološko shranjevanje CO₂, ter demonstracijskih projektov inovativnih tehnologij obnovljive energije v skladu s sistemom za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, vzpostavljenim z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 290, 6.11.2010, str. 39).

(ga) za odstavkom 8 se vstavi naslednji odstavek 8a:

8a. 40 milijonov pravic od količine, ki bi bila sicer dodeljena brezplačno v skladu s tem členom, in 10 milijonov pravic od količine, ki bi se sicer prodala na dražbi v skladu s členom 10, se da na voljo za Socialni sklad za podnebje, ustanovljen z Uredbo (EU) 20.../nn [uredba o Socialnem skladu za podnebje](*). Komisija zagotovi, da se pravice, predvidene za Socialni sklad za podnebje, prodajo na dražbi v skladu z načeli in načini iz člena 10(4) ter delegiranim aktom, sprejetim v skladu z navedeno določbo. Prihodki od te prodaje na dražbi so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe in se izvršujejo v skladu s pravili, ki se uporabljajo za Socialni sklad za podnebje.

(h) v odstavku 19 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„19. Za naprave, ki so prenehale opravljati dejavnosti, brezplačna dodelitev pravic ni možna.“;

(i) doda se naslednji odstavek 22:

„22. Kadar so potrebni popravki brezplačnih dodelitev, odobrenih v skladu s členom 11(2), se izvedejo s pravicami iz količine, prihranjene v skladu z odstavkom 7 tega člena, ali z dodajanjem pravic tej količini.“;

(12a) Členu 10b(4) se dodajo naslednji pododstavki:

V državah članicah, v katerih je, v povprečju v obdobju 2014–2018, delež emisij iz naprav za daljinsko ogrevanje v skupnih takšnih emisijah EU, deljen z deležem BDP držav članic v skupnem BDP EU, večji od [...] 5, se za daljinsko ogrevanje za obdobje 2026–2030 napravam dodeli dodatna brezplačna dodelitev v višini 30 % količine, določene na podlagi člena 10a, pod pogojem, da se del naložbe, ki je enak vrednosti te prejete dodatne brezplačne dodelitve, vложи v znatno zmanjšanje emisij pred letom 2030 v skladu z načrti za podnebno nevtralnost na podlagi pododstavka 3 ter da se uresničevanje ciljev in mejnikov iz točke (b) tretjega pododstavka potrdi s preverjanjem, opravljenim v skladu s pododstavkom 4.

Upravljavci naprav za daljinsko ogrevanje do 1. maja 2024 za svoje naprave pripravijo načrt za podnebno nevtralnost. Ta načrt je skladen s ciljem podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) Uredbe (EU) 2021/1119 ter določa:

- a) ukrepe in naložbe za doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2050 na ravni naprav ali podjetij;
- b) vmesne cilje in mejnike za merjenje napredka pri doseganju podnebne nevtralnosti, kot je določeno v točki (a), do 31. decembra 2025, nato pa do 31. decembra vsakega petega leta;
- c) oceno učinka vsakega od ukrepov in naložb iz točke (a) v zvezi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov.

Doseganje ciljev in mejnikov iz točke (b) tretjega pododstavka se preveri do 31. decembra 2025, nato pa do 31. decembra [...] vsakega petega leta, v skladu s postopki preverjanja in akreditacije iz člena 15. Brezplačne pravice, ki presegajo pravice iz prvega pododstavka, se ne dodelijo, če doseganje vmesnih ciljev in mejnikov ni bilo preverjeno v letu 2025 ali v letu 2030.

(13) v členu 10c se odstavek 7 nadomesti z naslednjim:

„Države članice zahtevajo, da upravičene naprave za proizvodnjo električne energije in operaterji omrežij vsako leto do 28. februarja poročajo o izvajanju izbranih naložb, vključno z razmerjem med brezplačno dodelitvijo in dejanskimi odhodki za naložbe, ter o vrstah podprtih naložb. Države članice o tem poročajo Komisiji, ki ta poročila javno objavi.“;

(14) člen 10d se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

„1. Za obdobje 2021–2030 se vzpostavi sklad za podporo naložbam, ki jih predlagajo države članice upravičenke, vključno s financiranjem malih naložbenih projektov, za modernizacijo energetskega sistema in izboljšanje energetske učinkovitosti (v nadaljnjem besedilu: sklad za modernizacijo). Sklad za modernizacijo se financira s prodajo pravic na dražbi, kot je določeno v členu 10, za države članice upravičenke iz navedenega člena.“

Podprte naložbe so skladne s cilji te direktive, cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (*) in Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta (**) ter dolgoročnimi cilji iz Pariškega sporazuma. Iz sklada za modernizacijo se ne podpirajo obrati za proizvodnjo energije, ki uporabljajo fosilna goriva. Ne glede na prejšnji stavek se prihodki od pravic, zajetih v sporočilu na podlagi člena 10d(4), lahko uporabijo za naložbe, ki vključujejo plinasta fosilna goriva. Ne glede na ta isti stavek se lahko prihodki od pravic iz tretjega pododstavka člena 10(1), ki so bile prodane na dražbi pred 31. decembrom 2029, uporabijo tudi za naložbe, ki vključujejo plinasta fosilna goriva – kadar se dejavnost šteje za okoljsko trajnostno v skladu z Uredbo (EU) 2020/852 in ustrezno utemeljeno zaradi zagotavljanja energetske varnosti.“;

(*) Dok. COM(2019) 640 final.

(**) Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Najmanj 80 % finančnih sredstev iz sklada za modernizacijo se uporablja za podporo naložbam na naslednjih področjih:

- (a) proizvodnja in uporaba električne energije iz obnovljivih virov;
- (b) ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov;
- (c) izboljšanje energetske učinkovitosti na strani povpraševanja, med drugim v sektorjih industrije, prometa, stavb, kmetijstva in odpadkov;

- (d) shranjevanje energije in modernizacija energetske omrežij, vključno s cevovodi za daljinsko ogrevanje in omrežji za prenos električne energije ter povečanjem povezav med državami članicami;
- (e) podpora gospodinjstvom z nizkim dohodkom, tudi na podeželju in oddaljenih območjih, za odpravljanje energetske revščine in modernizacijo njihovih sistemov ogrevanja, ter
- (f) podpora pravičnemu prehodu v regijah, odvisnih od ogljika, v državah članicah upravičenkah za pomoč pri prerazporejanju, prekvalificiranju in izpopolnjevanju delavcev, izobraževanju, pri pobudah v zvezi z iskanjem zaposlitve ter zagonskimi podjetji, in sicer v dialogu s socialnimi partnerji.“;

(c) odstavek 11 se nadomesti z naslednjim:

„11. Odbor za naložbe letno poroča Komisiji in Odboru za podnebne spremembe iz člena 22a(1) o izkušnjah z ocenjevanjem naložb, zlasti z vidika zmanjšanja emisij in stroškov zmanjšanja emisij. Komisija do 31. decembra 2024 ob upoštevanju ugotovitev odbora za naložbe pregleda področja za projekte iz odstavka 2 in podlago, na kateri odbor za naložbe oblikuje svoja priporočila.“;

(14a) člen 11 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se „28. februarja“ nadomesti s „30. junija“;

(15) člen 12 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da se pravice, ki jih izda pristojni organ druge države članice, priznajo za namene izpolnjevanja obveznosti upravljavca, operatorja zrakoplova ali ladjarske družbe na podlagi odstavka 3.“;

(b) odstavek 2a se črta;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice, države članice upravljavke in upravni organi za ladjarske družbe zagotovijo, da vsako leto do [...] 30. septembra:

(a) upravljavec vsake naprave preda število pravic, enako skupnim emisijam iz naprave v predhodnem koledarskem letu, ki se preverijo v skladu s členom 15;

(b) vsak operator zrakoplova preda število pravic, enako njegovim skupnim emisijam v predhodnem koledarskem letu, ki se preverijo v skladu s členom 15;

(c) vsaka ladjarska družba preda število pravic, enako njenim skupnim emisijam v predhodnem koledarskem letu, ki se preverijo v skladu s členom 3gc.

Države članice, države članice upravljavke in upravni organi za ladjarske družbe zagotovijo, da se pravice, predane v skladu s prvim pododstavkom, pozneje ukinejo.“;

(d) za odstavkom 3 se dodajo naslednji odstavki:

Z odstopanjem od odstavka 3, prvi pododstavek, točka (c) [...], lahko ladjarske družbe predajo 5 % manj pravic od svojih preverjenih emisij, ki nastanejo do 31. decembra 2030 na ladjah, klasificiranih za plovbo v ledu, pod pogojem, da imajo te ladje kategorijo za plovbo v ledu IA ali IA Super ali enakovredno kategorijo za plovbo v ledu, določeno na podlagi priporočila HELCOM 25/7.

Kolikor se preda manj pravic v primerjavi s preverjenimi emisijami, se po določitvi razlike med preverjenimi emisijami in predanimi pravicami v posameznem letu ustrezna količina pravic ukine, namesto da bi se prodala na dražbi na podlagi člena 10.

3-d. Z odstopanjem od odstavka 3, prvi pododstavek, točka (c), in člena 16 Komisija na zahtevo države članice z izvedbenim aktom določi, da države članice štejejo, da so zahteve iz navedenih določb izpolnjene, in da ne ukrepajo proti ladjarskim družbam v zvezi z emisijami, ki do 31. decembra 2030 nastanejo pri plovbah s potniškimi ladjami, razen potniških ladij za križarjenje, in s potniškimi ladjami ro-ro med pristaniščem na otoku pod jurisdikcijo države članice, ki vloži zahtevo, in pristaniščem pod jurisdikcijo iste države članice ter pri dejavnostih med privezom na teh ladjah v zvezi s temi potovanji. Otok ima glede na zadnji uradni popis prebivalstva stalno manj kot 200 000 prebivalcev s stalnim prebivališčem.

Komisija objavi seznam otokov iz prvega pododstavka in zadevnih pristanišč ter ta seznam posodablja.

3-c. Z odstopanjem od odstavka 3, prvi pododstavek, točka (c), in člena 16 Komisija na skupno zahtevo dveh držav članic, od katerih ena nima kopenske meje z drugo državo članico, druga država članica pa je geografsko najbližja prvi, z izvedbenim aktom določi, da države članice štejejo, da so zahteve iz navedenih določb izpolnjene, in da ne ukrepajo proti ladjarskim družbam v zvezi z emisijami, ki do 31. decembra 2030 nastanejo pri plovbah s potniškimi ladjami ali potniškimi ladjami ro-ro v okviru nadnacionalne pogodbe o opravljanju javne službe ali nadnacionalne obveznosti javne službe, določene v skupni prošnji, ki povezuje obe državi članici, in pri dejavnostih med privezom na teh ladjah v zvezi s temi plovbami.

3-b. Obveznost predaje pravic ne nastane v zvezi z emisijami, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah med pristaniščem v najbolj oddaljeni regiji države članice in pristaniščem v isti državi članici, vključno s pristanišči znotraj najbolj oddaljenih regij iste države članice in med njimi, ter pri dejavnostih med privezom na teh ladjah v zvezi s temi plovbami. “

- (e) v odstavku 3-a se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„3-a. Kadar in dokler je potrebno za zaščito okoljske celovitosti EU ETS, se upravljavcem, operatorjem zrakoplova in ladjarskim družbam v EU ETS prepove uporaba pravic, ki jih izda država članica, v zvezi s katero so prenehale obveznosti za operatorje zrakoplova, ladjarske družbe in druge upravljavce.“;

- (f) vstavi se naslednji odstavek 3b:

„3b. Obveznost predaje pravic se ne uporablja v zvezi z emisijami toplogrednih plinov, za katere se šteje, da so bile zajete in uporabljene na način, s katerim so postale trajno kemično vezane v proizvodni tako, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje.

Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi z zahtevami za to, da se za toplogredne pline šteje, da so postali trajno kemično vezani v proizvodni tako, da pri običajni uporabi ne vstopijo v ozračje.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).“;

(16) v členu 14(1), prvi pododstavek, se doda naslednje besedilo:

„V navedenih izvedbenih aktih se ob morebitnih prilagoditvah, potrebnih za uporabo na podlagi te direktive, uporabijo trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, določena za uporabo biomase v Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta(*), za to, da se ta biomasa šteje za biomaso z ničelnimi stopnjami emisij. V njih se navede, kako je treba upoštevati shranjevanje emisij iz mešanice virov z ničelno stopnjo in virov, ki niso viri z ničelno stopnjo. Poleg tega se v njih navede, kako je treba upoštevati emisije iz obnovljivih goriv nebiološkega izvora in recikliranih ogljičnih goriv, da se zagotovi upoštevanje teh emisij in prepreči dvojno štetje.“;

(*) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).“;

(17) naslov poglavja IV se nadomesti z naslednjim:

**„DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA LETALSTVO, POMORSKI PREVOZ IN
NEPREMIČNE NAPRAVE“;**

(18) člen 16 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo objavo imen upravljavcev, operatorjev zrakoplovov in ladjarskih družb, ki kršijo zahteve za predajo zadostnega števila pravic v skladu s to direktivo.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 3a:

„3a. Sankcije iz odstavka 3 se uporabljajo tudi za ladjarske družbe.“;

(c) vstavi se naslednji odstavek 11a:

„11a. Kadar ladjarska družba dve ali več zaporednih poročevalnih obdobj ne izpolni zahtev glede predaje pravic, z drugimi izvršilnimi ukrepi pa se ne zagotovi izpolnjevanje teh zahtev, lahko pristojni organ države članice pristanišča vstopa [...] po tem, ko da zadevni ladjarski družbi možnost, da predloži svoja stališča, izda odredbo o izgonu, o kateri se uradno obvestijo Komisija, Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA), ostale države članice in zadevna država zastave. Zaradi izdaje take odredbe o izgonu vsaka država članica, razen države članice zastave ladje, zavrne vstop v svoja pristanišča ladjam pod odgovornostjo zadevne ladjarske družbe, dokler družba ne izpolni svojih obveznosti predaje v skladu s členom 12. Kadar ladja pluje pod zastavo države članice in vstopi [...] v eno od njenih pristanišč [...] ali jo v njem najdejo, zadevna država članica po tem, ko da zadevni družbi možnost, da predloži svoja stališča, [...] ladjo zadrži, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti.

Kadar se pri ladji, ki pluje pod zastavo države članice, odkrije neizpolnjevanje iz prvega pododstavka, medtem ko je v enem od pristanišč države članice, pod zastavo katere pluje, lahko zadevna država članica po tem, ko da zadevni družbi možnost, da predloži svoja stališča, izda odredbo o zadržanju ladje, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti. O tem obvesti Komisijo, EMSA in ostale države članice. Zaradi izdaje take odredbe o zadržanju ladje vsaka država članica sprejme enake ukrepe kot po odredbi o izgonu v skladu z drugim stavkom prvega pododstavka.

Ta odstavek ne posega v mednarodna pomorska pravila, ki se uporabljajo za ladje v stiski. “;

(19) člen 18b se nadomesti z naslednjim:

„Člen 18b

Pomoč Komisije, Evropske agencije za pomorsko varnost in drugih ustreznih organizacij

1. Pri opravljanju svojih dolžnosti iz člena 3c(4) ter členov 3f, 3gb, 3gc, 3gd, 3ge in 18a lahko Komisija, država članica upravljavka in upravni organi za ladjarske družbe za pomoč zaprosijo Evropsko agencijo za pomorsko varnost ali drugo ustrezno organizacijo in z njimi v ta namen sklenejo ustrezne dogovore.
2. Komisija si ob pomoči Evropske agencije za pomorsko varnost prizadeva razviti ustrezna orodja in smernice, s katerimi bi olajšala in usklajevala dejavnosti preverjanja in izvrševanja v zvezi z uporabo te direktive v pomorskem prometu. Te smernice in orodja se v največji možni meri dajo na voljo državam članicam in preveriteljem za namene izmenjave informacij in za boljše zagotavljanje doslednega izvrševanja te direktive.“;

(19a) člen 29a se nadomesti z naslednjim:

Člen 29a

Ukrepi v primeru pretiranega nihanja cen

1. **Če je povprečna cena pravic v preteklih šestih koledarskih mesecih več kot 2,5-krat višja od povprečne cene pravic iz predhodnega dveletnega referenčnega obdobja, se iz rezerve za stabilnost trga sprostijo 75 milijonov pravic v skladu z odstavkom 7 člena 1 Sklepa (EU) 2015/1814.**

Cena pravic iz prvega pododstavka je cena pravic na dražbah, ki se izvajajo v skladu z aktom, sprejetim na podlagi člena 10(4), za pravice, zajete s poglavjema II in III.

Predhodno dveletno referenčno obdobje iz prvega pododstavka je dveletno obdobje, ki se konča pred prvim mesecem šestih koledarskih mesecev iz navedenega pododstavka.

Če je pogoj iz prvega pododstavka izpolnjen in se odstavek 2 ne uporablja, Komisija o tem v Uradnem listu objavi obvestilo, v katerem navede datum, ko je bil pogoj izpolnjen.

Komisija v prvih treh delovnih dneh vsakega meseca objavi povprečno ceno pravic iz preteklih šestih koledarskih mesecev in povprečno ceno pravic iz predhodnega dveletnega referenčnega obdobja. Če pogoj iz odstavka 1 tega člena ni izpolnjen, Komisija objavi tudi raven cene, ki bi jo morala povprečna cena pravic doseči v naslednjem mesecu, da bi bil izpolnjen pogoj iz navedenega odstavka.

- 2. Ko je izpolnjen pogoj za sprostitev pravic iz rezerve za stabilnost trga v skladu z odstavkom 1 tega člena, se šteje, da je pogoj iz odstavka 1 ponovno izpolnjen šele po najmanj dvanajstih mesecih po izteku prejšnje sprostitev.**
- 3. Ureditve za uporabo teh določb so določene v aktih, navedenih v členu 10(4).**

(20) v členu 30 se dodata odstavka 2 in 5 [...]:

„2a. Ukrepi, ki se uporabljajo za sektorje, zajete s CBAM, se pregledujejo ob upoštevanju uporabe Uredbe xxx [sklic na CBAM]. Komisija pred 1. januarjem 2026 in nato vsaki dve leti v okviru svojih poročil Evropskemu parlamentu in Svetu v skladu s členom 30 [uredbe o CBAM] oceni učinek mehanizma na tveganje premestitve emisij CO₂, tudi v zvezi z izvozom. V poročilu oceni potrebo po sprejetju dodatnih ukrepov, tudi zakonodajnih, za obravnavanje tveganja premestitve emisij CO₂. Poročilu po potrebi priloži zakonodajni predlog.“;

„5. Komisija do 31. decembra 2026 predloži poročilo, v katerem oceni učinek in izvedljivost obvezne vključitve naprav za sežiganje [...] komunalnih odpadkov od leta 2031 dalje v sistem za trgovanje z emisijami [...] na podlagi Priloge 1 k Direktivi 2003/87/ES, pri čemer upošteva ustrezna merila, kot so učinki na notranji trg, možna izkrivljanja konkurence, okoljska celovitost, usklajenost s cilji okvirne direktive o odpadkih³⁴ ter robustnost in točnost v zvezi s spremljanjem in izračunavanjem emisij. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog [...] za spremembo te direktive.“;

(21) za členom 30 se vstavi naslednje Poglavje IVa:

„POGLAVJE IVa

SISTEM ZA TRGOVANJE Z EMISIJAMI ZA STAVBE IN CESTNI PROMET

Člen 30a

Področje uporabe

Določbe tega poglavja se uporabljajo za emisije, dovoljenja za emisije toplogrednih plinov, izdajo in predajo pravic ter spremljanje, poročanje in preverjanje v zvezi z dejavnostjo iz Priloge III. To poglavje se ne uporablja za emisije, zajete s poglavji II [...] in III.

Člen 30b

Dovoljenja za emisije toplogrednih plinov

1. Države članice zagotovijo, da od 1. januarja 2025 noben urejani subjekt ne opravlja dejavnosti iz Priloge III, razen če ima dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ v skladu z odstavkoma 2 in 3.

³⁴ [Vstaviti sklic.]

2. Vloga za dovoljenje za emisije toplogrednih plinov iz tega poglavja, ki jo pristojnemu organu v skladu z odstavkom 1 predloži urejani subjekt, vključuje vsaj opis:
 - (a) urejanega subjekta;
 - (b) vrste goriv, ki jih urejani subjekt sprosti v porabo in se uporabljajo za zgorevanje v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, kot sta opredeljena v Prilogi III, ter načinov, kako se navedena goriva sprostito v porabo;
 - (c) končnih uporabnikov goriv, sproščenih v porabo za dejavnost iz Priloge III;
 - (d) ukrepov, načrtovanih za spremljanje emisij in poročanje o njih v skladu z akti iz členov 14 in 30f;
 - (e) netehnični povzetek informacij iz točk (a) do (d).
3. Pristojni organ izda dovoljenje za emisije toplogrednih plinov, s katerim urejanemu subjektu iz odstavka 1 dovoli opravljati dejavnost iz Priloge III, če mu je bilo zadovoljivo dokazano, da je urejani subjekt zmožen spremljati emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo v skladu s Prilogo III, in o njih poročati.
4. Dovoljenja za emisije toplogrednih plinov vsebujejo vsaj naslednje:
 - (a) ime in naslov urejanega subjekta;
 - (b) opis načinov, kako urejani subjekt sprosti goriva v porabo v sektorjih, zajetih s tem poglavjem;
 - (c) seznam goriv, ki jih urejani subjekt sprosti v porabo v sektorjih, zajetih s tem poglavjem;
 - (d) načrt za spremljanje, ki izpolnjuje zahteve iz aktov iz člena 14;

- (e) zahteve glede poročanja iz aktov iz člena 14;
 - (f) obveznost, da urejani subjekt v štirih mesecih po koncu koledarskega leta preda pravice, izdane v skladu s tem poglavjem, ki ustrezajo skupnim emisijam v vsakem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15.
5. Države članice lahko urejanim subjektom dovolijo, da posodobijo načrte za spremljanje, ne da bi spreminjali dovoljenje. Urejani subjekti morebitne posodobljene načrte za spremljanje predložijo pristojnemu organu v odobritev.
6. Urejani subjekt obvesti pristojni organ o vseh načrtovanih spremembah narave svoje dejavnosti ali goriv, ki jih sprošča v porabo, zaradi katerih bi bilo morda treba posodobiti dovoljenje za emisije toplogrednih plinov. Pristojni organ po potrebi posodobi dovoljenje v skladu z akti iz člena 14. Kadar se spremeni identiteta urejanega subjekta, zajetega s tem poglavjem, pristojni organ posodobi dovoljenje, tako da doda ime in naslov novega urejanega subjekta.

Člen 30c

Skupna količina pravic

1. Skupna količina pravic za Unijo, ki se od leta [...] 2027 izdajo vsako leto na podlagi tega poglavja, se od leta 2024 linearno zmanjšuje. Vrednost leta 2024 se določi kot mejne vrednosti emisij za leto 2024, izračunane na podlagi referenčnih emisij iz člena 4(2) Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta(*) za sektorja, zajeta s tem poglavjem, ter ob uporabi linearne krivulje zmanjševanja za vse emisije, ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe. Po letu 2024 se količina vsako leto zmanjša s 5,15-odstotnim linearnim faktorjem zmanjšanja. Komisija do 1. januarja 2024 objavi skupno količino pravic za Unijo za leto [...] 2027.

2. Skupna količina pravic za Unijo, ki se od leta 2028 izdajo vsako leto na podlagi tega poglavja, se od leta 2025 linearno zmanjšuje na podlagi povprečnih emisij, sporočenih na podlagi tega poglavja za leta 2024–2026. Količina pravic se zmanjša s 5,43-odstotnim linearnim faktorjem zmanjšanja, razen če se uporabijo pogoji iz točke 1 Priloge IIIa; v tem primeru se količina zmanjša z linearnim faktorjem zmanjšanja, prilagojenim v skladu s pravili iz točke 2 Priloge IIIa. Komisija do 30. junija 2027 objavi skupno količino pravic za Unijo za leto 2028, po potrebi pa tudi prilagojeni linearni faktor zmanjšanja.

3. Skupna količina pravic za Unijo, izdanih v skladu s tem poglavjem, se prilagodi, da se nadomesti količina predanih pravic v primerih, ko se ni bilo mogoče izogniti dvojnemu številu emisij iz člena 30f(4). Prilagoditev ustreza skupnemu številu pravic, zajetih s tem poglavjem, ki so bile predmet nadomestila v zadevnem letu poročanja na podlagi aktov iz člena 30f(4).

4. Država članica, ki je v skladu s členom 30j enostransko vključila urejani subjekt v trgovanje z emisijami, vzpostavljeno v skladu s tem poglavjem, zagotovi, da zadevni urejani subjekt do 30. aprila zadevnega leta ustreznemu pristojnemu organu predloži ustrezno utemeljeno poročilo v skladu z določbami člena 30f. Če so predloženi podatki ustrezno utemeljeni, pristojni organ o tem do 30. junija zadevnega leta uradno obvesti Komisijo. Količina pravic, ki se izdajo v skladu z odstavkom 1, se prilagodi ob upoštevanju predloženega ustrezno utemeljenega poročila.

(*) Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

Člen 30d

Prodaja pravic na dražbi za dejavnost iz Priloge III

1. Od leta [...] 2027 se pravice, zajete s tem poglavjem, prodajo na dražbi, razen če se ne vključijo v rezervo za stabilnost trga, vzpostavljeno s Sklepom (EU) 2015/1814. Pravice, zajete s tem poglavjem, se prodajo na dražbi ločeno od pravic, zajetih s poglavjema II [...] in III.
2. Prodaja pravic na dražbi na podlagi tega poglavja se začne leta [...] 2027, in sicer s količino, ki ustreza 130 % količin pravic za prodajo na dražbi za leto [...] 2027, določenih na podlagi skupne količine pravic za Unijo za navedeno leto ter zadevnih deležev in količin pravic za prodajo na dražbi na podlagi odstavkov 3, 4 in 5 [...]. Dodatne količine pravic, ki se prodajo na dražbi, se uporabijo le za predajo pravic na podlagi člena 30e(2), na dražbi pa se lahko prodajo do 30. aprila 2028. Dodatne količine pravic, ki se prodajo na dražbi, se odštejejo od količin pravic za prodajo na dražbi za obdobje [...] 2029–2031. Pogoji za te zgodnje dražbe se določijo v skladu z odstavkom 6 in členom 10(4).

Leta [...] 2027 se v rezervi za stabilnost trga na podlagi člena 1a(3) Sklepa (EU) 2015/1814 ustvari 600 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, kot imetja.

3. 150 milijonov pravic, izdanih na podlagi tega poglavja, se proda na dražbi, vsi prihodki s teh dražb pa se dajo na voljo za [...] **Socialni sklad za podnebje, ustanovljen z Uredbo (EU) 20.../nn [uredba o Socialnem skladu za podnebje](*)**, **do leta 2032. Komisija poskrbi, da se te pravice prodajo na dražbi.**

3a. **Da bi se skupaj s prihodkom iz odstavka 3 in člena 10a(8a) pridobilo do 59 000 000 000 EUR, Komisija poskrbi, da se od preostalega števila pravic na dražbi proda dodatna količina pravic, zajetih s tem poglavjem, ki se dajo na voljo za Socialni sklad za podnebje, ustanovljen z Uredbo (EU) 20.../nn [uredba o Socialnem skladu za podnebje](*)**, **do leta 2032.**

Komisija zagotovi, da se pravice, predvidene za Socialni sklad za podnebje, prodajo na dražbi v skladu z načeli in načini iz člena 10(4) ter delegiranim aktom, sprejetim v skladu z navedeno določbo.

Prihodki od prodaje pravic iz odstavka 3 in prvega pododstavka tega odstavka na dražbi so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe in se izvršujejo v skladu s pravili, ki se uporabljajo za Socialni sklad za podnebje.

Letni znesek, dodeljen skladu v skladu s členom 10a(8a), odstavkom 3 in tem odstavkom, ne presega 10 500 000 000 EUR za leto 2027, 10 150 000 000 EUR za leto 2028, 9 950 000 000 EUR za leto 2029, 9 750 000 000 EUR za leto 2030, 9 500 000 000 EUR za leto 2031 in 9 150 000 000 EUR za leto 2032.

Če se prihodki, pridobljeni s prodajo na dražbi iz odstavka 4, opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311(3) PDEU, se **člen 10a(a), odstavek 3 in ta odstavek** prenehajo uporabljati.

4. Države članice skupno količino pravic, zajetih s tem poglavjem, po odštetju količin iz odstavkov 3 in **3a** prodajo na dražbi, skupna količina pa se porazdeli med njih v deležih, ki so enaki deležu povprečnih referenčnih emisij v sektorjih, zajetih s tem poglavjem, v obdobju 2016–2018 v zadevni državi članici na podlagi člena 4(2) Uredbe (EU) 2018/842.

[...]

5. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 4, razen prihodkov, ki so zunanji namenski prejemki v skladu z odstavkom 3a, ali prihodkov, ki se opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311(3) PDEU in vključijo v proračun Unije. Države članice [...] bi morale te prihodke ali enakovredne finančne vrednosti teh prihodkov uporabiti za eno ali več dejavnosti iz člena 10(3) ali enega ali več naslednjih ukrepov:
- (a) ukrepe, ki naj bi prispevali k razogljičenju ogrevanja in hlajenja stavb ali zmanjšanju potreb stavb po energiji, vključno z vključevanjem energije iz obnovljivih virov, ter povezane ukrepe v skladu s členom 7(11) ter členoma 12 in 20 Direktive 2012/27/EU [posodobiti sklic z revidirano direktivo] ter ukrepe za finančno podporo gospodinjstvom z nizkim dohodkom v stavbah z najslabšimi rezultati;
 - (b) ukrepe za pospešitev uporabe brezemisijских vozil ali finančno podporo za uvajanje popolnoma interoperabilne oskrbovalne in polnilne infrastrukture za brezemisijська vozila ali ukrepe za spodbujanje prehoda na javni prevoz in izboljšanje multimodalnosti ali finančno podporo za obravnavanje družbenih vidikov v zvezi z uporabniki prevoza z nizkim in srednjim dohodkom.

(c) zagotavljanje finančnega nadomestila končnim porabnikom goriv v primerih, ko se ni bilo mogoče izogniti dvojnemu šteju emisij iz člena 30f(4).

Države članice [...] bi morale uporabiti del svojih prihodkov z dražb, pridobljenih v skladu s tem členom, za obravnavanje socialnih vidikov trgovanja z emisijami na podlagi tega poglavja s posebnim poudarkom na ranljivih gospodinjstvih, ranljivih mikropodjetjih in ranljivih uporabnikih prevoza, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 20.../nn [uredba o Socialnem skladu za podnebje](*). [...]

Šteje se, da so države članice izpolnile določbe tega odstavka, če so vzpostavile in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore ali regulativne politike, pri katerih se uporablja finančna podpora, določena za namene iz prvega pododstavka, in katerih vrednost je enaka prihodkom iz prvega pododstavka, pridobljenim s prodajo pravic na dražbi iz tega poglavja.

Države članice obvestijo Komisijo o uporabi prihodkov in o ukrepih, sprejetih v skladu s tem odstavkom, z navedbo teh informacij v svojih poročilih, ki jih predložijo v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta (**).

6. Za pravice, izdane na podlagi tega poglavja, se uporablja člen 10(4) in (5). [...]

(*) Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

(**) [vstaviti sklic]

Člen 30e

Prenos, predaja in ukinitvev pravic

1. Za emisije, urejane subjekte in pravice, zajete s tem poglavjem, se uporablja člen 12, razen odstavkov (2a), (3) in (3a), odstavka (4), drugi in tretji stavek, ter odstavka (5). V ta namen velja naslednje:
 - (a) vsak sklic na emisije se razume kot sklic na emisije, zajete s tem poglavjem;
 - (b) vsak sklic na upravljavce naprav se razume kot sklic na urejane subjekte, zajete s tem poglavjem;
 - (c) vsak sklic na pravice se razume kot sklic na pravice, zajete s tem poglavjem.

2. Od 1. januarja [...] 2028 države članice zagotovijo, da urejani subjekt do 30. aprila vsako leto preda število pravic, zajetih s tem poglavjem, enako skupnim emisijam v predhodnem koledarskem letu, ki ustrezajo količini goriv, sproščenih v porabo na podlagi Priloge III, in se preverijo v skladu s členoma 15 in 30f, ter da se navedene pravice pozneje ukinejo.
3. Do 31. decembra 2030 lahko pristojni organ zadevne države članice z odstopanjem od prvega in drugega odstavka, če se za urejani subjekt s sedežem v zadevni državi članici uporablja nacionalni davek na ogljikov dioksid, ki velja za obdobje 2027–2030 in zajema dejavnost iz Priloge III, ta urejani subjekt oprosti obveznosti predaje pravic iz odstavka 2 za določeno referenčno leto, če:
- a) zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o svojem nacionalnem davku na ogljikov dioksid, ki zajema dejavnost iz Priloge III, do [vstaviti rok za prenos te direktive o spremembi], nacionalno pravo, ki določa davčne stopnje, ki se uporabljajo za obdobje 2027–2030, pa je takrat že začelo veljati. Zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o vseh naknadnih spremembah nacionalnega davka na ogljikov dioksid;
 - b) je za referenčno leto nacionalni davek zadevne države članice na ogljikov dioksid, ki ga ta urejani subjekt dejansko plača, višji od povprečne končne cene na dražbi v sistemu za trgovanje z emisijami, vzpostavljenem na podlagi tega poglavja;
 - c) urejani subjekt izpolnjuje vse obveznosti iz člena 30b o dovoljenjih za emisije toplogrednih plinov in člena 30f o spremljanju emisij, poročanju o njih in njihovem preverjanju;
 - d) zadevna država članica v skladu s točko (g) in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi člena 10(4), Komisijo do 30. aprila leta po referenčnem letu uradno obvesti o uporabi takega izvzetja in ustreznih količin pravic, ki se ukinejo;

- e) Komisija v treh mesecih od uradnega obvestila iz točke (a) ali v dveh mesecih po uradnem obvestilu za zadevno leto iz točke (d) ne nasprotuje uporabi odstopanja z utemeljitvijo, da priglašeni ukrep ni v skladu s pogoji iz tega odstavka;
- f) zadevna država članica ne prodaja na dražbi količine pravic iz člena 30d(4) za določeno referenčno leto, dokler se količina pravic, ki naj bi bila ukinjena na podlagi tega odstavka, ne določi v skladu s točko (g), razen količin, potrebnih [...], da izpolni svoje obveznosti na podlagi Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053³⁵, če se prihodki, pridobljeni s prodajo na dražbi iz člena 30d(4), opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311(3) PDEU. Zadevna država članica ne prodaja nobene dodatne količine pravic na dražbi na podlagi člena 30d(2), prvi pododstavek;
- g) zadevna država članica prekliče količino pravic iz skupne količine pravic, ki naj bi jih prodala na dražbi iz člena 30d(4) za referenčno leto, ki je enaka preverjenim emisijam tega urejanega subjekta na podlagi tega poglavja za referenčno leto. Če je preostala količina pravic, ki bodo prodane na dražbi v referenčnem letu po uporabi točke (f), manjša od količine pravic, ki se ukinejo v skladu s tem odstavkom, zadevna država članica zagotovi, da do konca leta po referenčnem letu prekliče količino pravic, ki ustreza razliki, in

³⁵ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

- h) se zadevna država članica ob prvem uradnem obvestilu iz točke (a) zaveže, da bo za enega ali več ukrepov iz člena 30d(5), prvi in drugi pododstavek, uporabila znesek, ki je enak prihodkom, za katere bi se uporabil člen 30d(5), če tega odstopanja ne bi bilo. Uporabljata se tretji in četrti pododstavek člena 30d(5) in Komisija zagotovi, da so informacije, prejete na njuni podlagi, v skladu s sprejeto zavezo.

Količina pravic, ki se ukinejo na podlagi točke (g), ne vpliva na zunanje namenske prejemke, določene na podlagi člena 30d(3a), [...] ali, če je bil določen na podlagi člena 311(3) PDEU, na lastna sredstva proračuna Unije na podlagi Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 iz prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi v skladu s členom 30d.

Člen 30f

Spremljanje emisij, poročanje o njih, njihovo preverjanje in akreditacija

1. Za emisije, urejane subjekte in pravice, zajete s tem poglavjem, se uporabljata člena 14 in 15. V ta namen velja naslednje:
 - (a) vsak sklic na emisije se razume kot sklic na emisije, zajete s tem poglavjem;
 - (b) vsak sklic na dejavnost, navedeno v Prilogi I, se razume kot sklic na dejavnost iz Priloge III;
 - (c) vsak sklic na upravljavce se razume kot sklic na urejane subjekte, zajete s tem poglavjem;
 - (d) vsak sklic na pravice se razume kot sklic na pravice, zajete s tem poglavjem.

2. Države članice zagotovijo, da vsak urejani subjekt od leta 2025 za vsako koledarsko leto spremlja emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo v skladu s Prilogo III. Poleg tega zagotovijo, da od leta 2026 vsak urejani subjekt naslednje leto pristojnemu organu poroča o teh emisijah v skladu z akti iz člena 14(1).
3. Države članice zagotovijo, da vsak urejani subjekt, ki ima 1. januarja 2025 dovoljenje v skladu s členom 30b, do 30. marca 2025 sporoči svoje zgodovinske emisije za leto 2024.
4. Države članice zagotovijo, da so urejani subjekti sposobni za posamezno vrsto goriva zanesljivo in točno opredeliti in dokumentirati točne količine goriva, ki se sprosti v porabo in uporabi za zgorevanje v stavbnem sektorju in sektorju cestnega prometa, kot sta opredeljena v Prilogi III, ter končno uporabo goriv, ki jih urejani subjekti sprostijo v porabo. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da [...] omejijo tveganje dvojnega štetja emisij, zajetih s tem poglavjem, ter emisij, zajetih s poglavjema II [...] in III.

Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi s podrobnimi pravili za preprečevanje dvojnega štetja in za zagotavljanje finančnega nadomestila končnim porabnikom goriv v primerih, ko se takemu dvojnemu štetju ni mogoče izogniti [...]. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).

5. Načela za spremljanje emisij, zajetih s tem poglavjem, in poročanje o njih so določena v delu C Priloge IV.
6. Merila za preverjanje emisij, zajetih s tem poglavjem, so določena v delu C Priloge V.
7. Države članice lahko dovolijo poenostavljene ukrepe spremljanja, poročanja in preverjanja za urejane subjekte, katerih letne emisije, ki ustrezajo količinam goriv, sproščenih v porabo, so manjše od 1 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida, v skladu z akti iz člena 14(1).

Člen 30g

Upravljanje

Za emisije, urejane subjekte in pravice, zajete s tem poglavjem, se uporabljajo člena 13 in 15a, člen 16(1), (2), (3), (4) in (12) ter členi 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22a, 23 in 29. V ta namen velja naslednje:

- (a) vsak sklic na emisije se razume kot sklic na emisije, zajete s tem poglavjem;
- (b) vsak sklic na upravljavce se razume kot sklic na urejane subjekte, zajete s tem poglavjem;
- (c) vsak sklic na pravice se razume kot sklic na pravice, zajete s tem poglavjem.

Člen 30h

Ukrepi v primeru pretiranega zvišanja cen

1. Kadar povprečna cena pravic na dražbah, ki se izvajajo v skladu z aktom, sprejetim na podlagi člena 10(4), več kot tri zaporedne mesece presega dvakratno povprečno ceno pravic na dražbah za pravice, zajete s tem poglavjem, ki so bile izvedene v šestih predhodnih zaporednih mesecih, [...] se 50 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, sprosti iz rezerve za stabilnost trga v skladu s členom 1a(7) Sklepa (EU) 2015/1814.

Za leti 2027 in 2028 so izpolnjeni pogoji iz prvega pododstavka, če je povprečna cena pravic več kot tri zaporedne mesece več kot 1,5-krat višja od povprečne cene pravic v referenčnem obdobju šestih predhodnih zaporednih mesecev.

2. Kadar povprečna cena pravic na dražbah, ki se izvajajo v skladu z aktom, sprejetim na podlagi člena 10(4), več kot tri zaporedne mesece presega trikratno povprečno ceno pravic na dražbah za pravice, zajete s tem poglavjem, ki so bile izvedene v šestih predhodnih zaporednih mesecih, [...] se 150 milijonov pravic, zajetih s tem poglavjem, sprosti iz rezerve za stabilnost trga v skladu s členom 1a(7) Sklepa (EU) 2015/1814.
3. Če je izpolnjen pogoj iz odstavka 1 ali 2 tega člena, se dodatne pravice na podlagi istega odstavka ne sprostijo prej kot 12 mesecev po tem.
4. Če je izpolnjen pogoj iz odstavka 1 ali 2 in se odstavek 3 ne uporablja, Komisija v Uradnem listu nemudoma objavi datum, ko je bil izpolnjen pogoj iz odstavka 1 ali 2.

Člen 30i

Pregled tega poglavja

Komisija do 1. januarja 2028 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju določb tega poglavja v zvezi z njihovo uspešnostjo, upravljanjem in praktično uporabo, tudi o uporabi pravil na podlagi Sklepa (EU) 2015/1814 in uporabi pravic iz tega poglavja za izpolnjevanje obveznosti glede skladnosti, ki jih imajo subjekti, zajeti s poglavjema II [...] in III. Po potrebi skupaj s tem poročilom Evropskemu parlamentu in Svetu predloži predlog spremembe tega poglavja. Komisija bi morala do 31. oktobra 2031 oceniti izvedljivost vključitve sektorjev, zajetih s Prilogo III, v sistem za trgovanje z emisijami, ki zajema sektorje iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES.“;

Člen 30j

Postopki za enostransko razširitev dejavnosti iz Priloge III na druge sektorje, za katere ne veljata poglavji II in III

1. Od leta 2027 lahko države članice uporabijo trgovanje z emisijami v skladu s tem poglavjem v sektorjih, ki niso navedeni v Prilogi III, ob upoštevanju vseh ustreznih meril, zlasti učinkov na notranji trg, možnih izkrivljanj konkurence, okoljske celovitosti sistema za trgovanje z emisijami, vzpostavljenega na podlagi tega poglavja, in zanesljivosti načrtovanega sistema spremljanja in poročanja pod pogojem, da razširitev dejavnosti odobri Komisija.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 v zvezi z odobritvijo razširitve, dovoljenjem za dodelitev dodatnih pravic in pooblastilom drugih držav članic za razširitev dejavnosti. Komisija lahko pri sprejemanju takih delegiranih aktov razširitev tudi dopolni z dodatnimi pravili, ki urejajo ukrepe za obravnavo morebitnih primerov dvojnega štetja, vključno z dodelitvijo dodatnih pravic za nadomestitev pravic, predanih za uporabo goriv v dejavnostih iz Priloge I. Vsi finančni ukrepi držav članic v korist podjetij v sektorjih in delih sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zato, ker se stroški emisij toplogrednih plinov zaradi enostranske razširitve prenesejo na cene goriva, so v skladu s pravili o državni pomoči in ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence na notranjem trgu.

2. Dodatne pravice, dodeljene na podlagi dovoljenja iz tega člena, se prodajo na dražbi v skladu z zahtevami iz člena 30d. Ne glede na člen 30d(1) do (4a) države članice, ki so enostransko razširile dejavnosti, določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo teh dodatnih pravic na dražbi.

- (22) Priloge I, IIb, IV in V k Direktivi 2003/87/ES se spremenijo v skladu s Prilogo I k tej direktivi, priloge III, IIIa in IIIb pa se vstavijo v Direktivo 2003/87/ES, kot je določeno v Prilogi I k tej direktivi.

Člen 2

Spremembe Sklepa (EU) 2015/1814

Sklep (EU) 2015/1814 se spremeni:

- (1) člen 1 se spremeni:

- (a) v odstavku 4 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Skupno število pravic v obtoku za dano leto je skupno število pravic, ki so bile izdane v zvezi z napravami in ladjarskimi družbami in niso bile vključene v rezervo v obdobju od 1. januarja 2008, vključno s številom pravic, ki so bile v navedenem obdobju izdane na podlagi člena 13(2) Direktive 2003/87/ES, kakor je veljal do 18. marca 2018, ter pravic do uporabe mednarodnih dobropisov, ki jih naprave uveljavljajo v okviru EU ETS₂ [...] do 31. decembra danega leta, od katerega se odštejejo skupne tone preverjenih emisij naprav in ladjarskih družb v okviru EU ETS med 1. januarjem 2008 in 31. decembrom danega leta in vse pravice, ki so bile ukinjene v skladu s členom 12(4) Direktive 2003/87/ES.“;

- (b) vstavi se naslednji odstavek 4a:

„4a. Od [leto po začetku veljavnosti te direktive] se v izračun skupnega števila pravic v obtoku v katerem koli letu vključijo skupno število pravic, izdanih v zvezi z letalstvom, in skupne tone preverjenih emisij iz letalstva v okviru EU ETS, ne pa tudi emisije iz letov na progah, zajete s kompenzacijo in izračunane v skladu s členom 12(6), med 1. januarjem [leto po začetku veljavnosti te direktive] in 31. decembrom navedenega leta. [...]

Za izračun skupnega števila pravic v obtoku se šteje, da so bile pravice, ki se ukinejo v skladu s členom 3ga Direktive 2003/87/ES, izdane.“;

(c) odstavka 5 in 5a se nadomestita z naslednjim:

„5. Če v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku znaša med 833 milijonov in 1 096 milijonov, se število pravic, enako razliki med skupnim številom pravic v obtoku, kakor je določeno v najnovejši objavi iz odstavka 4 tega člena, in 833 milijoni, odšteje od količine pravic, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 10(2) Direktive 2003/87/ES, ter se v obdobju 12 mesecev, ki se začne 1. septembra zadevnega leta, vključi v rezervo. Če je skupno število pravic v obtoku večje kot 1 096 milijonov pravic, je število pravic, ki se odšteje od količine pravic, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 10(2) Direktive 2003/87/ES, ter se v obdobju 12 mesecev, ki se začne 1. septembra zadevnega leta, vključi v rezervo, enako 12 % skupnega števila pravic v obtoku. Z odstopanjem od zadnjega stavka se odstotek do 31. decembra 2030 podvoji.

Brez poseganja v skupno število pravic, ki se odštejejo na podlagi tega odstavka, se do 31. decembra 2030 pravice iz člena 10(2), prvi pododstavek, točka (b), Direktive 2003/87/ES pri določanju deležev, ki jih države članice prispevajo k skupni količini, ne upoštevajo.

5a. Razen če v okviru prvega pregleda, izvedenega v skladu s členom 3, ni sklenjeno drugače, od leta 2023 pravice, ki se hranijo v rezervi in presegajo 400 milijonov pravic, niso več veljavne.“;

(d) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

7. Če se v katerem koli letu odstavek 6 tega člena ne uporabi in je izpolnjen pogoj in prvega odstavka člena 29a Direktive 2003/87/ES, se iz rezerve sprosti 75 milijonov pravic in se dodajo količini pravic, ki jih bodo države članice na podlagi člena 10(2) Direktive 2003/87/ES prodale na dražbi. Kadar je v rezervi manj kot 75 milijonov pravic, se na podlagi tega odstavka iz rezerve sprostijo vse pravice. Če je pogoj iz odstavka 1 člena 29a Direktive 2003/87/ES izpolnjen, se količine, ki se sprostijo iz rezerve, enakomerno porazdelijo med trimesečnim obdobjem, ki se začne najpozneje dva meseca po dnevu, ko je bil pogoj iz odstavka 1 člena 29a Direktive 2003/87/ES izpolnjen, o čemer Komisija uradno obvesti v skladu s četrtem pododstavkom navedenega odstavka.

(2) vstavi se naslednji člen 1a:

„Člen 1a

Delovanje rezerve za stabilnost trga za stavbni sektor in sektor cestnega prometa

1. Pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, se vključijo v ločen del rezerve, vzpostavljene v skladu s členom 1 tega sklepa, in sprostijo iz njega v skladu s pravili iz tega člena.
2. Vključevanje v rezervo na podlagi tega člena se izvaja od 1. septembra 2028. Pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, se vključijo v rezervo, hranijo v njej in sprostijo iz nje ločeno od pravic, zajetih s členom 1 tega sklepa.

3. Del rezerve iz odstavka 1 se vzpostavi leta **2027** v skladu s členom 30d(2), drugi pododstavek, Direktive 2003/87/ES. Do 1. januarja 2031 pravice iz tega odstavka, ki se ne sprostijo iz rezerve, prenehajo veljati.
4. Komisija skupno število pravic v obtoku, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, vsako leto objavi do 15. maja naslednjega leta, in sicer ločeno od števila pravic v obtoku na podlagi člena 1(4). V posameznem letu je skupno število pravic v obtoku na podlagi tega člena skupno število pravic, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES in izdanih v obdobju od 1. januarja 2027, od katerega se odštejejo skupne tone preverjenih emisij, zajetih s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, v obdobju od 1. januarja 2027 do 31. decembra istega leta ter vse pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, ki so bile ukinjene v skladu s členom 12(4) Direktive 2003/87/ES. Prva objava je najpozneje 15. maja **2028**.
5. Če v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku, kakor je določeno v najnovejši objavi iz odstavka 4 tega člena, presega 440 milijonov pravic, se 100 milijonov pravic odšteje od količine pravic, zajetih s poglavjem IVa, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d Direktive 2003/87/ES, in se v obdobju 12 mesecev, ki se začne 1. septembra zadevnega leta, vključi v rezervo.
6. Če v katerem koli letu skupno število pravic v obtoku znaša manj kot 210 milijonov pravic, se iz rezerve sprostijo 100 milijonov pravic, zajetih s poglavjem IVa, in se doda količini pravic, zajetih s poglavjem IVa, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d Direktive 2003/87/ES. Kadar je v rezervi manj kot 100 milijonov pravic, se na podlagi tega odstavka iz rezerve sprostijo vse pravice.

7. Količine, ki se sprostijo iz rezerve v skladu s členom 30h Direktive 2003/87/ES, se dodajo količini pravic, zajetih s poglavjem IVa, ki jih bodo države članice prodale na dražbi na podlagi člena 30d Direktive 2003/87/ES, v obdobju treh mesecev, ki se začne en mesec po datumu, ko so bili izpolnjeni pogoji v skladu z objavo v Uradnem listu, [...] na podlagi člena 30h Direktive 2003/87/ES.
8. Za pravice, zajete s poglavjem IVa Direktive 2003/87/ES, se uporabljata člen 1(8) in člen 3.“.

Člen 3

[Člen 3 bo ločen od te direktive o spremembi in bo postal samostojna uredba za spremembo Uredbe (EU) 2015/757 – besedilo predstavljeno za člen 8³⁶]

Člen 4

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s [...] to direktivo, najpozneje do 31. decembra 2023. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
3. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, zajetem s to direktivo.

³⁶ Prim. WK 7351/2022 ADD 2.

Člen 5

Prehodne določbe

[...] Države članice pri izpolnjevanju obveznosti iz člena 4(1) te direktive zagotovijo, da se njihova nacionalna zakonodaja za prenos člena 3, točka (u), člena 10a(3) in (4), člena 10c(7) in Priloge I, točka 1, k različici Direktive 2003/87/ES, ki se uporablja na [*dan pred datumom začetka veljavnosti te direktive*], še naprej uporablja do 31. decembra 2025. Nacionalne ukrepe za prenos sprememb navedenih določb uporabljajo od 1. januarja 2026.

Člen 6

[...] ³⁷

Člen 7

Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe člena 2

1. Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Člen 2 se uporablja od 1. januarja 2024³⁸.

³⁷ Ker bodo spremembe Uredbe (EU) 2015/757 ločene od direktive, je treba člen 6 črtati. Vsebinsko je nadomeščen s členom 2 uredbe o spremembi, kot je navedeno v nadaljevanju.

³⁸ To nadomešča sklicevanje na člen 2 v določbi o prenosu. Navedeni datum zagotavlja, da se spremembe člena 2 začnejo uporabljati hkrati z nacionalnimi ukrepi za prenos člena 1.

Člen 8

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice. [...]

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Za Svet

predsednica

predsednik/predsednica

**Spremembe Uredbe (EU) 2015/757, da se določi vključitev dejavnosti pomorskega prevoza v
EU ETS in toplogrednih plinov, ki niso CO₂³⁹**

Člen 1

⁴⁰Uredba (EU) 2015/757 se spremeni:

(-2) V celotni uredbi, razen v členih 1, 2, 3, točki (a) in (r), členu 21(5) ter prilogah I in II, se besede „emisije CO₂“ nadomestijo z besedami „emisije toplogrednih plinov“, besede „izpuščeni CO₂“ pa z besedami „izpuščeni toplogredni plini“.

(-1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Ta uredba določa pravila za natančno spremljanje emisij toplogrednih plinov in drugih pomembnih informacij z ladij, ki priplujejo v pristanišče pod jurisdikcijo države članice, so v njem ali odplujejo iz njega, poročanje o emisijah in njihovo preverjanje zaradi spodbujanja stroškovno učinkovitega zmanjševanja emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa.“

(0) V členu 2 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Ta uredba se uporablja za ladje z bruto tonažo 5 000 in več v zvezi z emisijami toplogrednih plinov, ki jih spustijo med njihovimi plovbami iz njihovega zadnjega pristanišča postanka v pristanišče postanka pod jurisdikcijo države članice in iz pristanišča postanka pod jurisdikcijo države članice v njihovo naslednje pristanišče postanka, kot tudi v samih pristaniščih postanka pod jurisdikcijo države članice.

1a. Toplogredni plini, zajeti s to uredbo, so:

(a) ogljikov dioksid (CO₂),

³⁹ Dodati uvodne izjave.

⁴⁰ Vključeni predlogi iz dok. WK 7351/2022 ADD 1.

(b) v zvezi z emisijami od [1. januarja 2024] metan (CH₄) in

(c) v zvezi z emisijami od [1. januarja 2024] dušikov oksid (N₂O).

Kadar se ta uredba nanaša na skupne zbirne količine emisij ali izpuščenih toplogrednih plinov, se to razume kot sklicevanje na skupne zbirne količine vsakega plina posebej⁴¹.“;

1b. Ta uredba se od 1. januarja 2025 uporablja tudi za navadne tovarne ladje z bruto tonažo 400 in več v zvezi z emisijami toplogrednih plinov, ki jih spustijo med svojimi plovbami iz zadnjega pristanišča postanka v pristanišče postanka pod jurisdikcijo države članice in iz pristanišča postanka pod jurisdikcijo države članice v naslednje pristanišče postanka, kot tudi v samih pristaniščih postanka pod jurisdikcijo države članice.“;

(1) člen 3 se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) „emisije toplogrednih plinov“ pomeni izpust toplogrednih plinov, zajetih v obveznosti iz te uredbe v skladu s členom 2(1a), [...] z ladij;“;

(b) točke (b), (d) in (m) se nadomestijo z naslednjim:

„(b) „pristanišče postanka“ pomeni „pristanišče postanka“, kot je opredeljeno v točki (wa) člena 3 Direktive 2003/87/ES **Evropskega parlamenta in Sveta**“;⁴²

„(d) „družba“ pomeni ladjarsko družbo, kot je opredeljena v členu 3(v) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta“;

„(m) „poročevalno obdobje“ pomeni obdobje od vključno 1. januarja do vključno 31. decembra. Za plovbe, ki se začnejo v enem in končajo v drugem koledarskem letu, se podatki za posamezno leto upoštevajo pri zadevnem koledarskem letu;“;

⁴¹ Zaradi zagotovitve, da se o vsakem plinu v celotni uredbi poroča posebej, kar bo omogočilo določitev skupnih zbirnih količin emisij v ekvivalentu CO₂.

⁴² V skladu z navedbami v dok. WK 7351/2022 je treba spremembe v zvezi s pristanišči za pretovarjanje upoštevati tudi v uredbi o SPP.

(c) dodata se naslednji točki (q) in (r):

„(q) „upravni organ“ pomeni upravni organ za ladjarske družbe iz člena 3(gd) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta*;

(r) „podatki o zbirnih emisijah na ravni družbe“ pomeni vsoto emisij toplogrednih plinov, povezanih s plini iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES, v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza, ki jih je treba na podlagi navedene direktive sporočiti v poročevalnem obdobju v zvezi z vsemi ladjami pod odgovornostjo družbe.

* Direktiva 2003/87/ES evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).“;

(2) v členu 4 se doda naslednji odstavek 8:

„8. Družbe v poročevalnem obdobju sporočijo podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe za ladje pod njihovo odgovornostjo v skladu s členom 11a.“;

(3) v členu 5 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za spremembo [...] prilog I in [...] II, da se upoštevajo vklučitev emisij metana in dušikovega oksida v področje uporabe te uredbe, revizije Direktive 2003/87/ES, vključno z uskladitvijo z izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi člena 14(1) Direktive 2003/87/ES, ustreznimi mednarodna pravila ter mednarodni in evropski standardi. Na Komisijo se prenese tudi pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za spremembo prilog I in II, da se zaradi tehnološkega in znanstvenega razvoja ter za zagotovitev učinkovitega delovanja EU ETS, vzpostavljenega v skladu z Direktivo 2003/87/ES, natančneje določijo elementi metod za spremljanje, določenih v navedenih prilogah.

Komisija do [1. oktobra 2023] sprejme delegirane akte o spremembi prilog I in II, kot je potrebno za vključitev emisij metana in dušikovega oksida v področje uporabe te uredbe. Metode iz Priloge I in pravila iz Priloge II se po potrebi uskladijo z metodami in pravili iz Uredbe [xxx/yyyy] o [FuelEU za pomorstvo, 2021/0210 (COD)].“;

(4) člen 6 se spremeni:

(-a) v odstavku 3 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) ime družbe ter naslov, telefon in naslov elektronske pošte kontaktne osebe ter enotno identifikacijsko številko IMO družbe in registriranega lastnika“;

(a) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Družbe uporabljajo standardizirane načrte za spremljanje, pripravljene na podlagi predlog, ter jih predložijo z uporabo avtomatiziranih sistemov in oblik za izmenjavo podatkov. Te predloge, vključno s tehničnimi pravili za njihovo enotno uporabo in samodejni prenos, določi Komisija z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2).“;

(b) dodajo se naslednji odstavki 6, 7 in 8:

„6. [...] Družbe do [1. aprila 2024] pristojnemu upravnemu organu predložijo načrt za spremljanje za vsako od svojih ladij, ki spada na področje uporabe te uredbe, preveritelj pa najprej oceni skladnost načrta, v katerem je upoštevana vključitev emisij metana in dušikovega oksida v področje uporabe te uredbe, s to uredbo.

7. Ne glede na odstavek 6 družbe za ladje, ki bodo po [1. januarju 2024] [...] prvič spadale na področje uporabe te uredbe, pristojnemu upravnemu organu brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje tri mesece po prvem postanku vsake ladje v pristanišču pod jurisdikcijo države članice predložijo načrt za spremljanje v skladu z zahtevami te uredbe.

8. Pristojni upravni organi do [vstaviti datum – dve leti po začetku veljavnosti te uredbe o spremembi [...]]odobrijo načrte za spremljanje, ki so jih predložile družbe, v skladu s pravili iz delegiranih aktov, ki jih Komisija sprejme v skladu z drugim pododstavkom. Za ladje, ki bodo po [1. januarju 2024] [...] prvič spadale na področje uporabe [revidirane direktive o ETS], pristojni upravni organ odobri predloženi načrt za spremljanje v štirih mesecih po prvem postanku ladje v pristanišču pod jurisdikcijo države članice v skladu s pravili iz delegiranih aktov, ki jih Komisija sprejme v skladu z drugim pododstavkom.

Komisija do [1. oktobra 2023] v skladu s členom 23 sprejme delegirane akte za spremembo določb o pravilih za načrte za spremljanje iz členov 6, 7, 8, 9 in 10, da se upošteva vključitev emisij metana in dušikovega oksida v področje uporabe te uredbe.“;

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te uredbe v zvezi s pravili za odobritev načrtov za spremljanje s strani upravnih organov.“;

(5) člen 7 se spremeni:

(a) v odstavku 4 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Preveritelj na podlagi ocene družbo obvesti o morebitni skladnosti teh sprememb. Družba pristojnemu upravnemu organu predloži spremenjeni načrt za spremljanje po tem, ko prejme obvestilo preveritelja o skladnosti načrta za spremljanje.“;

(b) doda se naslednji odstavek 5:

„5. Upravni organ odobri spremembe načrta za spremljanje na podlagi odstavka 2, točke (a), (b), (c) in (d), v skladu s pravili iz delegiranih aktov, ki jih Komisija sprejme v skladu z drugim pododstavkom tega odstavka.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te uredbe v zvezi s pravili za odobritev sprememb načrtov za spremljanje s strani upravnih organov.“;

(6) v členu 10, prvi pododstavek, se doda naslednja točka (k)⁴³:

„(k) skupne zbirne [...] emisije toplogrednih plinov, ki jih zajema Direktiva 2003/87/ES v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza v skladu s Prilogo I k navedeni direktivi, o katerih je treba poročati na podlagi navedene direktive [...] v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza, skupaj s potrebnimi informacijami za utemeljitev uporabe katerega koli ustreznega odstopanja od člena 12(3) navedene direktive na podlagi člena 12, odstavki 3-e, 3-d, 3-c in 3-b, navedene direktive.“;

(6a) v členu 11, odstavek 1, se doda naslednji pododstavek:

„Družbe od leta 2025 vsako leto do 31. marca pristojnemu upravnemu organu, organom zadevnih držav zastave za ladje, ki plujejo pod zastavo države članice, in Komisiji za vsako ladjo pod njihovo odgovornostjo predložijo poročilo o emisijah za celotno poročevalno obdobje, ki ga je preveritelj v skladu s členom 13 potrdil kot zadovoljivo. Upravni organ lahko zahteva, da družbe predložijo poročila o emisijah pred 31. marcem, vendar ne prej kot 28. februarja.“;

(6b) V členu 11 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. V primeru zamenjave družbe prejšnja družba čim bližje dnevu dokončanja spremembe in najpozneje tri mesece po tem pristojnemu upravnemu organu, organom zadevnih držav zastave za ladje, ki plujejo pod zastavo države članice, novi družbi in Komisiji predloži poročilo, ki zajema iste elemente kot poročilo o emisijah, vendar omejeno na obdobje, ki ustreza dejavnostim, ki se izvajajo pod njeno odgovornostjo.“;

⁴³ Besedilo je prilagojeno, da se upošteva vključitev emisij, ki niso emisije CO₂.

(6c) V členu 11 se doda naslednji odstavek:

„4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za spremembo določb o pravilih za poročanje iz členov 11, 11a in 12, da se upošteva vključitev emisij metana in dušikovega oksida v področje uporabe te uredbe. Prvi tak delegirani akt se sprejme do [1. oktobra 2023].“

(7) vstavi se naslednji člen 11a:

„Člen 11a

Sporočanje in predložitev podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe

1. Družbe v poročevalnem obdobju opredelijo podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe, ki temeljijo na podatkih iz poročila o emisijah in poročila iz člena 11(2) za vsako ladjo, ki je bila pod njihovo odgovornostjo v poročevalnem obdobju, v skladu s pravili iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu z odstavkom 4.
2. Družba od leta 2025 [...] do 31. marca vsakega leta pristojnemu upravnemu organu v skladu s pravili iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu z odstavkom 4, predloži podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe, ki zajemajo emisije v poročevalnem obdobju, o katerih je treba na podlagi Direktive 2003/87/ES poročati v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza, ter ki se preverijo v skladu s poglavjem III te uredbe (v nadaljnjem besedilu: preverjeni podatki o zbirnih emisijah na ravni družbe).
3. Upravni organ lahko zahteva, da družbe predložijo preverjene podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe pred 31. marcem, vendar ne prej kot 28. februarja.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te uredbe s pravili za spremljanje in sporočanje zbirnih podatkov na ravni družbe ter predložitvev podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe upravnemu organu.“;

(8) člen 12 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Oblika poročila o emisijah in sporočanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe“;

(b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Poročilo o emisijah in podatki o zbirnih emisijah na ravni družbe se predložijo z uporabo avtomatiziranih sistemov in oblik za izmenjavo podatkov, vključno z elektronskimi predlogami.“;

(9) člen 13 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Preveritelj oceni skladnost poročila o emisijah in poročila iz člena 11(2) z zahtevami iz členov 8 do 12 ter prilog I in II.“;

(b) dodata se naslednja odstavka 5 in 6:

„5. Preveritelj oceni skladnost podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe z zahtevami iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu z odstavkom 6.

Kadar preveritelj z razumnim zagotovitom ugotovi, da podatki o zbirnih emisijah na ravni družbe ne vsebujejo bistvenih napačnih navedb, izda poročilo o preverjanju, v katerem navede, da so bili podatki o zbirnih emisijah na ravni družbe potrjeni kot zadovoljivi, v skladu s pravili iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu z odstavkom 6.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te uredbe s pravili za preverjanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe in izdajanje poročila o preverjanju.“;

(10) člen 14 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) izračunov, s katerimi so bile določene skupne [...] emisije toplogrednih plinov in skupne zbirne [...] emisije toplogrednih plinov, ki jih zajema Direktiva 2003/87/ES v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza v skladu s Prilogo I k navedeni direktivi, o katerih je treba poročati na podlagi navedene direktive [...] v zvezi z dejavnostmi pomorskega prevoza;“;

(b) doda se naslednji odstavek 4:

„4. Preveritelj pri preverjanju podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe oceni popolnost sporočenih podatkov in njihovo usklajenost z informacijami, ki jih je predložila družba, vključno z njenimi preverjenimi poročili o emisijah in poročilom iz člena 11(2).“;

(11) v členu 15 se doda naslednji odstavek 6:

„6. Preveritelj in družba v zvezi s preverjanjem podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe upoštevata pravila za preverjanje iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu z drugim pododstavkom. Preveritelj ne preveri poročila o emisijah in poročila iz člena 11(2) za vsako ladjo pod odgovornostjo družbe.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te uredbe s pravili za preverjanje podatkov o zbirnih emisijah na ravni družbe, vključno z metodami in postopkom preverjanja.“;

(12) v členu 16 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Preveritelje, ki ocenjujejo načrte za spremljanje, poročila o emisijah in podatke o zbirnih emisijah na ravni družbe ter izdajajo poročila o preverjanju in listine o skladnosti iz te uredbe, za dejavnosti s področja uporabe te uredbe akreditira nacionalni akreditacijski organ na podlagi Uredbe (ES) št. 765/2008.“;

(13) v členu 20 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim⁴⁴:

„3. Pristojni organ države članice pristanišča vstopa lahko, kadar gre za ladje, ki dve ali več zaporednih poročevalnih obdobjih ne izpolnjujejo zahtev glede spremljanja in poročanja in kadar se z drugimi izvršilnimi ukrepi ni zagotovilo izpolnjevanje teh zahtev ter po tem, ko da zadevni družbi možnost, da predloži svoja stališča, izda odredbo o izgonu, o kateri uradno obvesti Komisijo, EMSA, ostale države članice in zadevno državo zastave. Zaradi izdaje take odredbe o izgonu vsaka država članica, razen države članice zastave ladje, zadevni ladji zavrne vstop v svoja pristanišča, dokler družba ne izpolni svojih obveznosti glede spremljanja in poročanja v skladu s členoma 11 in 18. Kadar ladja pluje pod zastavo države članice in vstopi [...] v eno od njenih pristanišč [...] ali jo v njem najdejo, zadevna država članica po tem, ko da zadevni družbi možnost, da predloži svoja stališča, [...] ladjo zadrži, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti.

⁴⁴ Zaradi uskladitve z besedilom direktive o ETS.

Kadar se pri ladji, ki pluje pod zastavo države članice, odkrije neizpolnjevanje iz prvega pododstavka, medtem ko je v enem od pristanišč države članice, pod zastavo katere pluje, lahko zadevna država članica po tem, ko da zadevni družbi možnost, da predloži svoja stališča, izda odredbo o zadržanju ladje, dokler ladjarska družba ne izpolni svojih obveznosti. O tem obvesti Komisijo, EMSA in ostale države članice. [...]

Izpolnitev teh obveznosti se potrdi s posredovanjem veljavne listine o skladnosti pristojnemu nacionalnemu organu, ki je izdal odredbo o izgonu. Ta odstavek ne posega v mednarodna pomorska pravila, ki se uporabljajo za ladje v stiski.“

(13a) v členu 20(5) se doda naslednji pododstavek:

„Možnost odstopanja iz tega odstavka se ne uporablja za državo članico, katere pristojni organ je upravni organ ladjarske družbe.“;

(13b) V členu 21 se odstavek 2(a) nadomesti z naslednjim:

„(a) identiteto ladje (ime, družbo, identifikacijsko številko IMO in pristanišče vpisa ali matično pristanišče);

(13c) V členu 21 se odstavek 5 spremeni:

„5. Komisija vsaki dve leti oceni skupni vpliv sektorja pomorskega prevoza na svetovno podnebje, tudi prek emisij ali učinkov drugih toplogrednih plinov in delcev s potencialom globalnega segrevanja, ki niso povezani s CO₂ in niso zajeti s to uredbo.“

(13d) Vstavi se naslednji člen:

„Člen 22a

Pregled

Komisija najpozneje 31. decembra 2024 pregleda to uredbo ter pri tem upošteva predvsem nove izkušnje, pridobljene med njenim izvajanjem, [...] **zlasti glede** vključitve ladij z bruto tonažo [...] pod 5000, vendar ne pod 400, v področje uporabe te uredbe, da bi jih lahko morda naknadno vključili v Direktivo 2003/87/ES ali da bi predlagali druge ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz takih ladij. Pregledu po potrebi sledi predlog za spremembo te uredbe.“

(14) člen 23 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

„Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz [...] člena 6(8), člena 7(5), člena 11a(4), člena 13(6) in člena 15(6) se prenese na Komisijo za nedoločeno obdobje od začetka veljavnosti [revidirane uredbe o SPP].“;

(b) v odstavkih 3 in 5 se besedilo „člena 5(2), člena 15(5) in člena 16(3)“ nadomesti z besedilom „člena 5(2), člena 6(8), člena 7(5), člena 11a(4), člena 13(6), člena 15(5) in (6) ter člena 16(3)“.

(c) v odstavku 5 se doda naslednji pododstavek:

Vendar se zadnji stavek prvega pododstavka ne uporablja za delegirane akte, sprejete do 1. oktobra 2023 na podlagi drugega pododstavka člena 5(2), drugega pododstavka člena 6(8), člena 11(4) in člena 15(5).

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.
2. Uporablja se od datuma začetka veljavnosti. Člen 1, odstavek 1, točka (b), pa se uporablja od 1. januarja 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

PRILOGA

Priloga I k Direktivi 2003/87/ES se spremeni:

točki 1 in 3 se nadomestita z naslednjim:

„1. Naprave ali deli naprav, ki se uporabljajo za raziskave, razvoj in preskušanje novih izdelkov in postopkov, [...] niso zajeti s to direktivo. [...] Naprave, v katerih emisije iz zgorevanja biomase, ki izpolnjuje merila, določena na podlagi člena 14, v predhodnem ustreznem petletnem obdobju iz člena 11(1), drugi pododstavek, povprečno prispevajo k več kot 95 % skupnih povprečnih emisij toplogrednih plinov, niso zajete s to direktivo.

3. Ko se izračuna skupna nazivna vhodna toplotna moč neke naprave, da se odloči o njeni vključitvi v EU ETS, je treba sešteti nazivno vhodno toplotno moč vseh tehničnih enot, iz katerih je sestavljena naprava, v katerih izgorevajo goriva. Te enote so lahko med drugim vse vrste kotlov, gorilnikov, turbin, grelnikov, industrijskih peči, sežigalnic, žgalnih peči, peči, sušilnih naprav, motorjev, gorivnih celic, enot CLC (chemical looping combustion units), bakel in toplotnega ali katalitičnega naknadnega zgorevanja. Za namen tega izračuna se ne upoštevajo enote, ki imajo nazivno vhodno toplotno moč pod 3 MW.“;

– preglednica se spremeni:

(i) druga vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Rafiniranje olja, pri katerem obratujejo kurilne enote s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW	Ogljikov dioksid“;
--	--------------------

(ii) peta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja železa ali jekla (primarno ali sekundarno taljenje), vključno z neprekinjenim litjem, z zmogljivostjo nad 2,5 tone na uro	Ogljikov dioksid“;
--	--------------------

(iii) sedma vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja primarnega aluminija ali glinice	Ogljikov dioksid <u>in</u> <u>perfluorirani</u> <u>ogljikovodiki</u> “;
---	---

(a) petnajsta vrstica kategorij dejavnosti se nadomesti z naslednjim:

(3) „Sušenje ali žganje mavca ali proizvodnja mavčnih plošč in drugih mavčnih proizvodov, katerih proizvodna zmogljivost žgane sadre ali posušene sekundarne sadre presega skupno 20 ton na dan	(4) Ogljikov dioksid“;
---	------------------------

(iv) osemnajsta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja industrijskega oglja, ki vključuje karbonizacijo organskih snovi, kot so olja, katrani ter ostanki krekinga in destilacije, katerih proizvodna zmogljivost presega 50 ton na dan	Ogljikov dioksid“;
---	--------------------

(v) štiriindvajseta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Proizvodnja vodika (H ₂) in sinteznega plina s proizvodno zmogljivostjo nad 25 ton na dan	Ogljikov dioksid“;
--	--------------------

(vi) sedemindvajseta vrstica se nadomesti z naslednjim:

„Prevoz toplogrednih plinov za geološko shranjevanje na območju shranjevanja, ki je dovoljeno v skladu z Direktivo 2009/31/ES, razen tistih emisij, ki so zajete z drugo dejavnostjo v skladu s to direktivo	Ogljikov dioksid“;
--	--------------------

(vii) za zadnjo novo vrstico se doda naslednja vrstica, vmes pa je ločnica:

<p>„Pomorski prevoz</p> <p>Dejavnosti pomorskega prevoza ladij, zajete z Uredbo (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta, ki opravljajo plovbe z namenom prevoza potnikov ali tovora v komercialne namene</p>	<p>[...] <u>Ogljikov dioksid</u>“;</p>
---	--

(1) Priloga IIb k Direktivi 2003/87/ES se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA IIb

**Del A – RAZDELITEV SREDSTEV IZ SKLADA ZA MODERNIZACIJO V SKLADU S
ČLENOM 10(1), TRETJI PODODSTAVEK**

	Delež
Bolgarija	5,84 %
Češka	15,59 %
Estonija	2,78 %
Hrvaška	3,14 %
Latvija	1,44 %
Litva	2,57 %
Madžarska	7,12 %
Poljska	43,41 %
Romunija	11,98 %
Slovaška	6,13 %

**Del B – RAZDELITEV SREDSTEV IZ SKLADA ZA MODERNIZACIJO V SKLADU S
ČLENOM 10(1), ČETRTEI PODODSTAVEK**

	Delež
Bolgarija	4,9 %
Češka	12,6 %
Estonija	2,1 %
Grčija	10,1 %
Hrvaška	2,3 %
Latvija	1,0 %
Litva	1,9 %
Madžarska	5,8 %
Poljska	34,2 %
Portugalska	8,6 %
Romunija	9,7 %
Slovaška	4,8 %
<u>Slovenija</u>	<u>2,0 %</u>

(2) Naslednje priloge se vstavijo kot priloge III, IIIa in IIIb k Direktivi 2003/87/ES:

„PRILOGA III

DEJAVNOST, ZAJETA S POGLAVJEM IVa

<p>Dejavnost:</p> <p>1. Sprostitev v porabo goriv, ki se uporabljajo za izgorevanje v sektorjih stavb in cestnega prometa.</p> <p>Ta dejavnost ne vključuje:</p> <p>(a) sprostitve v porabo goriv, ki se uporabljajo v dejavnostih iz Priloge I k tej direktivi, razen če se uporabljajo za izgorevanje v dejavnostih prevoza toplogrednih plinov za geološko shranjevanje (vrstica dejavnosti sedemindvajset);</p> <p>(b) sprostitve v porabo goriv, za katera je faktor emisije enak nič.</p> <p>2. Sektorja stavb in cestnega prometa ustrezata naslednjim virom emisij, opredeljenim v Smernicah IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006, s potrebnimi spremembami teh opredelitev:</p> <p>(a) sproizvodnja toplote in električne energije (oznaka kategorije vira 1A1a ii) in toplotne naprave (oznaka kategorije vira 1A1a iii), če proizvajajo toploto za kategorije iz podtočk (c) in (d) te točke, neposredno ali prek omrežij za daljinsko ogrevanje;</p> <p>(b) cestni promet (oznaka kategorije vira 1A3b), razen uporabe kmetijskih vozil na asfaltiranih cestah;</p> <p>(c) komercialni/institucionalni (oznaka kategorije vira 1A4a);</p> <p>(d) stanovanjski (oznaka kategorije vira 1A4b).</p>	<p>Toplogredni plini</p> <p>Ogljikov dioksid (CO₂)</p>
--	---

**PRILAGODITEV LINEARNEGA FAKTORJA ZMANJŠANJA V SKLADU S
ČLENOM 30c(2)**

1. Če so povprečne emisije, sporočene v skladu s poglavjem IVa za leta od 2024 do 2026, za več kot 2 % višje v primerjavi z vrednostjo količine za leto 2025, opredeljene v skladu s členom 30c(1), in če te razlike niso posledica manj kot 5-odstotne razlike med emisijami, sporočenimi v skladu s poglavjem IVa, in evidenčnimi podatki za leto 2025 o emisijah toplogrednih plinov iz kategorij virov UNFCCC za sektorje iz poglavja IVa, se linearni faktor zmanjšanja izračuna s prilagoditvijo linearnega faktorja zmanjšanja iz člena 30c(1).
2. Prilagojeni linearni faktor zmanjšanja v skladu s točko 1 se določi na naslednji način:

$$[LRF_{adj} = 100\% * ((MRV_{[2024-2026]} - (MRV_{[2024-2026]} + (ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]}) - MRV_{[2024-2026]}) / 5)) / MRV_{[2024-2026]}],$$
 pri čemer je:

LRF_{adj} prilagojeni linearni faktor zmanjšanja;

$MRV_{[2024-2026]}$ povprečje preverjenih emisij v skladu s poglavjem IVa za leta 2024 do 2026;

$ESR_{[2024]}$ vrednost emisij iz leta 2024, opredeljena v skladu s členom 30c(1) za sektorje iz poglavja IVa;

$LRF_{[2024]}$ linearni faktor zmanjšanja iz člena 30c(1).]“

(3) Priloga IV k Direktivi 2003/87/ES se spremeni:

v delu A je oddelek „Izračun“ spremenjen tako:

(i) v četrtem pododstavku se zadnji stavek „Faktor emisije za biomaso je nič.“ nadomesti z naslednjim:

„Faktor emisije za biomaso, ki izpolnjuje trajnostna merila in merila za prihranke emisij toplogrednih plinov za uporabo biomase, določen z Direktivo (EU) 2018/2001, z vsemi potrebnimi prilagoditvami za uporabo v skladu s to direktivo, kot je določeno v izvedbenih aktih iz člena 14, je nič.“;

(ii) šesti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Uporabijo se privzeti faktorji oksidacije, razviti na podlagi Direktive 2010/75/EU, razen če upravljaec lahko dokaže, da so faktorji, specifični za dejavnost, bolj točni.“;

(b) v delu B, oddelek „Spremljanje emisij ogljikovega dioksida“, četrti pododstavek, se zadnji stavek „Faktor emisije za biomaso je nič.“ nadomesti z naslednjim:

„Faktor emisije za biomaso, ki izpolnjuje trajnostna merila in merila za prihranke emisij toplogrednih plinov za uporabo biomase, določen z Direktivo (EU) 2018/2001, z vsemi potrebnimi prilagoditvami za uporabo v skladu s to direktivo, kot je določeno v izvedbenih aktih iz člena 14, je nič.“;

(a) doda se del C:

„DEL C – Spremljanje in poročanje o emisijah, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III

Spremljanje emisij

Emisije se spremljajo na podlagi izračuna.

Izračun

Emisije se izračunajo z naslednjo formulo:

Gorivo, sproščeno v porabo × faktor emisije

Gorivo, sproščeno v porabo, vključuje količino goriva, sproščenega v porabo urejanega subjekta.

Uporabijo se privzeti faktorji emisij IPCC iz Smernic za popis IPCC 2006 ali naknadnih dopolnil teh smernic, razen če so faktorji emisije, posebni za gorivo, ki jih identificirajo neodvisno akreditirani laboratoriji, ki uporabljajo analitične metode, natančnejši.

Za vsak urejani subjekt in vsako gorivo se opravi ločen izračun.

Poročanje o emisijah

Vsak urejani subjekt v svoje poročilo vključi naslednje informacije:

A. Podatki za identifikacijo urejanega subjekta, ki vključujejo:

- naziv urejanega subjekta;
- njegov naslov, skupaj s pošto številko in državo;
- vrsto goriv, ki jih sprošča v porabo, in dejavnosti, s katerimi sprošča goriva v porabo, vključno z uporabljeno tehnologijo;
- naslov, številki telefona in telefaksa ter naslov elektronske pošte osebe za stike ter
- ime lastnika urejanega subjekta in morebitnega matičnega podjetja.

B. Za vsako vrsto goriva, sproščenega v porabo ter ki se uporablja za izgorevanje v stavbah in cestnem prometu, kot je opredeljeno v Prilogi III, za katero se izračunajo emisije:

- količino goriva, sproščenega v porabo;
- faktorje emisije;
- skupne emisije;
- končne uporabe goriva, sproščenega v porabo, in
- faktor negotovosti.

Države članice sprejmejo ukrepe za usklajevanje zahtev za poročanje z vsemi obstoječimi zahtevami za poročanje, da so podjetja čim manj obremenjena s poročanjem.“;

(4) v Prilogi V k Direktivi 2003/87/ES se doda naslednji del C:

„DEL C – Preverjanje emisij, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III

Splošna načela

1. Emisije, ki ustrezajo dejavnosti iz Priloge III, se preverjajo.
2. Postopek preverjanja vključuje preučitev poročila na podlagi člena 14(3) in spremljanja v predhodnem letu. Obravnava zanesljivost, verodostojnost in točnost sistemov spremljanja ter podatkov in informacij o emisijah, navedenih v poročilu, zlasti:
 - (a) poročanih goriv, sproščenih v porabo, in z njimi povezanih izračunov;
 - (b) izbire in uporabe faktorjev emisije;
 - (c) izračunov, s katerimi so se določile skupne emisije.

3. Emisije v poročilu se lahko potrdijo le, če zanesljivi in verodostojni podatki in informacije dopuščajo določitev emisij z visoko stopnjo gotovosti. Za visoko stopnjo gotovosti mora urejani subjekt dokazati, da:

(a) v podatkih v poročilu ni neskladij;

(b) so bili podatki zbrani v skladu z veljavnimi znanstvenimi standardi ter

(c) so ustrezne evidence urejanega subjekta popolne in skladne.

4. Preveritelju se omogoči dostop do vseh lokacij in informacij, povezanih s predmetom preverjanja.

5. Preveritelj upošteva, ali je urejani subjekt registriran v sistemu Unije za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

Metodologija

Strateška analiza

6. Preverjanje temelji na strateški analizi vseh količin goriv, ki jih urejani subjekt sprosti v porabo. To pomeni, da mora preveritelj imeti pregled nad vsemi dejavnostmi, s katerimi urejani subjekt sprošča goriva v porabo, in njihovim pomenom za emisije.

Analiza procesov

7. Preverjanje predloženih informacij se, kadar je to primerno, opravi na lokaciji urejanega subjekta. Preveritelj s kontrolami na kraju samem določi zanesljivost podatkov in informacij v poročilu.

Analiza tveganja

8. Preveritelj predloži vsa sredstva, s katerimi urejani subjekt sprosti goriva v porabo, na oceno zanesljivosti podatkov o skupnih emisijah urejanega subjekta.

9. Na podlagi te analize preveritelj izrecno določi vse elemente, ki predstavljajo veliko tveganje napake, ter druge vidike postopka spremljanja in poročanja, ki bi lahko prispevali k napakam pri določanju skupnih emisij. To vključuje zlasti izračune, potrebne za določitev ravni emisij iz posameznih virov. Posebno pozornost je treba posvetiti elementom, ki predstavljajo veliko tveganje napake, in zgoraj navedenim vidikom postopka spremljanja.

10. Preveritelj upošteva vse učinkovite metode nadzorovanja tveganja, ki jih uporablja urejani subjekt, da bi čim bolj zmanjšal stopnjo negotovosti.

Poročilo

11. Preveritelj pripravi poročilo o postopku potrjevanja in navede, ali je poročilo na podlagi člena 14(3) zadovoljivo. V tem poročilu morajo biti navedene vse zadeve, pomembne za opravljeno delo. Izjava, da je poročilo na podlagi člena 14(3) zadovoljivo, se lahko poda, če navedene skupne emisije po mnenju preveritelja niso pomembno netočne.

Minimalna zahteva za usposobljenost preveritelja

12. Preveritelj je neodvisen od urejanega subjekta, svoje dejavnosti izvaja profesionalno in objektivno ter razume:

- (a) določbe te direktive ter ustrezne standarde in navodila, ki jih sprejme Komisija na podlagi člena 14(1);

- (b) zakonodajne, regulatorne in upravne zahteve, pomembne za dejavnosti, ki se preverjajo; ter
 - (c) pridobivanje vseh informacij, povezanih z vsemi sredstvi, s katerimi urejani subjekt sprosti goriva v porabo, zlasti v zvezi z zbiranjem, merjenjem, izračunavanjem in poročanjem podatkov.“.
-